

Sprawozdanie Zarządu z działalności Związku w 2008 roku

.....

ul. Robocza 46 A • 61-517 Poznań

telefony:

- (0-61) 633 50 54 – rzecznik prasowy
- (0-61) 633 50 50 – sekretariat
- (0-61) 633 50 50 – dyrektor Biura
- (0-61) 633 50 53 – dział promocji miast
- (0-61) 633 50 54 – „Samorząd Miejski” - redakcja
- (0-61) 633 50 56 – współpraca z zagranicą
- (0-61) 633 50 57 – dział badawczy
- (0-61) 633 50 58 – dział organizacyjny
- (0-61) 633 50 59 – dział finansowy

faks: (0-61) 633 50 60

e-mail: biuro@zmp.poznan.pl

www.zmp.poznan.pl * www.miasta-polskie.pl

Poznań, luty 2009

Wstęp	3
1. Organy Związku	6
1.1. Skład organów Związku	6
1.2. Prace organów Związku	7
2. Komisje Związku	25
3. Projekty realizowane w 2008 roku	37
3.1. Projekt norweski	37
3.2. System Analiz Samorządowych	42
3.3. Konferencja Klimatyczna -	50
4. Współpraca zagraniczna	51
4.1. Projekty	51
4.2. Konferencje	53
4.3. Prace ciał statutowych organizacji europejskich	65
4.4. Polsko-Niemiecka Grupa Robocza	66
4.5. Inne – Biuro COPPEM Poland	69
5. Konferencje, targi, konkursy	70
5.1. Konferencje	70
5.2. Targi	79
5.3. Konkurs „Samorządowy Lider Zarządzania 2008”	79
5.4. „Miasta i Gminy Papieskie”	82
5.5. Debaty	82
5.6. Inne	83
6. Działalność informacyjna Związku	86
7. Biuro Związku	91

Wstęp

Rok 2008 zapowiadał się – po deklaracjach nowego rządu z końca roku 2007 – jako bardzo obiecujący. Jak zwykle jednak w praktyce okazało się, że współpraca, choć regularna i tocząca się w dobrej atmosferze, nie przynosi wszystkich oczekiwanych i zapowiadanych rozwiązań.

Dwie najważniejsze kwestie, na których załatwienie liczyliśmy: ustawa „miejska” oraz rekompensaty ubytków w udziałach gmin w podatku PIT – nie doczekały się rozwiązania.

Ustawa „miejska” została przez nas zaopiniowana pozytywnie (ze zgłoszeniem szeregu uwag szczegółowych), jednak została **zablokowana** przez marszałków województw, a w koalicji rządowej przez PSL.

Minister finansów z kolei **odmówił** rozpatrzenia naszych postulatów finansowych, dotyczących konieczności **rekompensaty ubytków** we wpływach z PIT-u po zmianie stawek podatkowych, następujących po ubiegłorocznych ubytkach związanych z wprowadzeniem ulg prorodzinnych. Minister tłumaczy swoje stanowisko koniecznością zmierzenia się przez państwo ze skutkami światowego kryzysu finansowego. Pewną rekompensatą jest ze strony rządu **program wpierania budowy i modernizacji dróg lokalnych**, jednak jego skala jest kilkakrotnie mniejsza niż skutki zmian w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Najważniejsze zmiany, jakie udało się uzyskać w roku 2008 to: nowa ustawa o pracownikach samorządowych oraz częściowe zmiany w systemie oświaty.

Nowa **ustawa o pracownikach samorządowych**:

- sytuuje sekretarza miasta zgodnie z naszym stanowiskiem,
- znosi kategorię pracowników mianowanych,
- przekazuje miastom, gminom i powiatom prawo tworzenia własnych systemów naboru i oceny pracowników,
- realizuje inne nasze postulaty.

Zmiany w systemie oświaty są dalece niesatysfakcjonujące, jednak w kilku kwestiach odnotowujemy postęp. Dotyczy to:

- korzystnej zmiany proporcji w komisjach konkursowych,
- zmniejszenia ingerencji kuratoriów w organizację szkół,
- zwiększenia elastyczności przekształceń szkół, zwłaszcza w małych miejscowościach.

Zmiany te, daleko mniejsze niż poparty przez nas projekt rządowy, wprowadzono przy ogromnym, nieracjonalnym oporze związków zawodowych, dysponujących znacznymi wpływami w Sejmie. Teraz czekają na podpis prezydenta.

Jednak najważniejszą zmianą w ostatnim czasie jest **uczciwe uwzględnianie** zmian w negocjowanych centralnie stawkach wynagrodzeń nauczycielskich w skali wzrostu kwoty subwencji „szkolnej”. Dlatego, mimo że algorytm podziału jest nadal niezadowolający i krzywdzący dla miast, a skutki wcześniejszych niedoszacowań wciąż trwają, w ostatnich dwóch latach strona samorządowa pozytywnie opiniowała rozporządzenia dotyczące algorytmu.

Ważną zmianą jest sposób funkcjonowania **Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego**. Przede wszystkim wróciła ona do Kancelarii Premiera, pracuje bardzo systematycznie, jest ze strony rządu współkierowana przez wicepremiera **Grzegorza Schemtyne**, który w wielu kwestiach wspiera samorządy jako konsekwentny sprzymierzeniec decentralizacji. Zdecydowana większość spraw jest uzgadniana, a brak wspólnego stanowiska na ogół powoduje powrót niezgodnionych projektów na obrady zespołów roboczych. Dotyczy to rządowych projektów ustaw oraz projektów aktów wykonawczych.

Nie zostały dotąd zakończone prace nad **nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym**. Projekt przygotowany przez wiceministra O. Dziekońskiego uwzględnia stanowiska Związku z ostatnich lat, jednak nie został dotąd zaakceptowany przez Radę Ministrów. Lobbyści ze środowiska deweloperów dotarli do parlamentarzystów i pracują nad konkurencyjnym projektem (tzw. projekt Abgarowicza), zdecydowanie niekorzystnym z punktu widzenia polskiej przestrzeni i architektury, niemożliwym do przyjęcia dla samorządów miast i gmin.

W międzyczasie została *załatwiona*, choć nie do końca zgodnie z naszymi postulatami, sprawa **odrolnienia gruntów w miastach**. Proponowaliśmy, by wyłączyć z tej procedury resort rolnictwa, a decyzję o przeznaczeniu gruntów powierzyć radom miast w planach (studiach) przestrzennych. Dlatego zwróciliśmy się do prezydenta RP o zawetowanie uchwalonej ustawy, z nadzieją, że będzie ona poprawiona. Sejm w tym przypadku veto odrzucił, a do łaski marszałkowskiej trafił poselski projekt ustawy modyfikującej przyjętą na podstawie propozycji Komisji „Przyjazne Państwo”. Niezależnie od jej losu trzeba podkreślić, że przeznaczenie gruntów wyjętych spod ochrony gruntów rolnych i leśnych i tak **zależy od rad miast** – wszakże **pod jednym warunkiem**: że szybko zmienią studia i uchwalą plany dla tych terenów (jako „rolne” zwykle nie były one objęte uchwalanymi ostatnio planami).

Obecnie najpoważniejszym problemem stają się dla samorządów miast ich **finanse** – w kontekście globalnego kryzysu gospodarczego. Dane przekazane przez resort finansów na początku lutego nie odbiegają zasadniczo od tych, które otrzymaliśmy w październiku. Wiadomo jednak, że **ogólna sytuacja musi wpłynąć także na dochody ST**. Resort nie dysponuje jeszcze szacunkami, które mógłby nam przedstawić - obiecuje stosowne informacje zaraz po 10 marca. Na pewno nastąpi to na Zgromadzeniu Ogólnym w Rudzie Śląskiej. Jednak już teraz wiadomo, że – choć spadek kursu PLN jest chwilowo korzystny dla projektów ze środków UE, podobnie jak malejące ceny robót budowlanych dla inwestycji – to jednocześnie:

- spadną wpływy z PIT i CIT, a więc i nasze w nich udziały,
- podmioty tracące płynność nie będą płacić podatku od nieruchomości,
- spadną wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych,
- zmniejszą się liczne dotacje (oszczędności w budżecie centralnym, w tym części wojewodów, muszą wpłynąć na te dla nas),
- trudniej dostępne już obecnie są kredyty inwestycyjne.

Czeka nas trudny rok – niezbędna staje się więc także szczególna aktywność Związku, w ślad za widoczną już mobilizacją miast.

1. *Organy Związku*

XXIX Zgromadzenie Ogólne

XXIX posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego odbyło się w Jeleniej Górze 6 i 7 marca 2008 roku. Udział wzięli delegaci ze 160 miast, tzn. frekwencja wyniosła 52 % ogółu członków.

1. 1. Skład organów Związku

1.1.1. Zgromadzenie Ogólne

W skład Zgromadzenia Ogólnego, na podstawie aktualnych uchwał rad **311 miast członkowskich**, wchodzi (stan na 31.12.2008r.):

- 89 prezydentów miast,
- 199 burmistrzów oraz 6 zastępców burmistrza,
- 6 przewodniczących rady oraz 1 wiceprzewodniczący rady,
- 6 radnych,
- 1 sekretarz miasta,
- 4 inne osoby.

1.1.2. Zarząd

W 2008 roku Zarząd pracował w składzie:

1. Ryszard Grobelny, prezydent Poznania, prezes,
2. Jacek Karnowski, prezydent Sopotu, wiceprezes
3. Kazimierz Pałasz, prezydent Konina, wiceprezes
4. Tadeusz Wrona, prezydent Częstochowy, wiceprezes
5. Mirosław Milewski, prezydent Płocka, sekretarz
6. Iwona Szkopińska, burmistrz Wieruszowa, skarbnik
7. Ryszard Brejza, prezydent Inowrocławia
8. Jan Bronś, burmistrz Oleśnicy
9. Jan Dziubiński, prezydent Tarnobrzega

10. Julian Jokś, burmistrz Krotoszyna
11. Marcin Kierwiński, radny Rady Miasta st. Warszawy
12. Jacek Lipiński, burmistrz Aleksandrowa Łódzkiego (od 03. 2008)
13. Małgorzata Mańka-Szulik, prezydent Zabrze
14. Mirosław Mikietyński, prezydent Koszalina
15. Marek Miros, burmistrz Gołdapi
16. Zdzisław Nowakowski, przewodniczący Rady Miasta Mielca
17. Marek Obrębalski, prezydent Jeleniej Góry
18. Zbigniew Podraza, prezydent Dąbrowy Górniczej
19. Stanisław Szwabski, przewodniczący Rady Miasta Gdyni
20. Jarosław Wilczyński, prezydent Ostrowca Świętokrzyskiego
21. Janusz Żmurkiewicz, prezydent Świnoujścia

1.1.3. Komisja Rewizyjna

1. Tadeusz Krzakowski, prezydent Legnicy, przewodniczący
2. Jerzy Mikulski, burmistrz Wołomina, wiceprzewodniczący
3. Marek Chrzanowski, prezydent Bełchatowa
4. Andrzej Czapski, prezydent Białej Podlaskiej
5. Mirosława Lehman, burmistrz Kartuz

1.2. Prace organów Związku

1.2.1. XXIX Zgromadzenie Ogólne Związku

XXIX Zgromadzenie Ogólne, obradujące w Jeleniej Górze w dniach 6 i 7 marca, po zapoznaniu się z opinią Komisji Rewizyjnej, przyjęło sprawozdanie Zarządu z działalności Związku w 2007 roku, sprawozdanie finansowe z wykonania budżetu Związku w 2007 roku oraz bilans Związku za 2007 rok.

Delegaci wybrali w wyborach uzupełniających nowego członka Zarządu, którym został Jacek Lipiński - burmistrz Aleksandrowa Łódzkiego, oraz uchwalili budżet Związku na 2008 rok.

Zgromadzenie przyjęło następujące uchwały i stanowiska:

- uchwałę w sprawie przyjęcia sprawozdań Zarządu za rok 2007,
- uchwałę w sprawie zatwierdzenia bilansu Związku za rok 2007,
- uchwałę w sprawie przyjęcia budżetu Związku na rok 2008,
- uchwałę ws. wyborów uzupełniających do Zarządu ZMP,
- stanowisko w sprawie prawnych możliwości realizowania uprawnień prezydentów/burmistrzów miast w zakresie gospodarowanie nieruchomościami,
- stanowisko w sprawie zmiany ustawy Prawo energetyczne,
- stanowisko w sprawie wyłączenia dokapitalizowania spółek jednostek samorządu terytorialnego z kategorii pomocy publicznej
- stanowisko w sprawie wdrożenia standardów zatrudniania nauczycieli (standardów edukacyjnych),
- stanowisko w sprawie nowelizacji ustawy o kosztach w sprawach cywilnych,
- stanowisko w sprawie konieczności zwiększenia dofinansowania dla osób niepełnosprawnych na likwidację barier architektonicznych i technicznych,
- stanowisko w sprawie opłat za przejazdy odcinkami autostrad i dróg ruchu szybkiego będącymi obwodnicami aglomeracji.

1.2.2. Zarząd Związku

W 2008 roku odbyło się 11 posiedzeń Zarządu:

- 18 stycznia w Ciechocinku,
- 15-16 lutego w Przemyślu,
- 6 marca w Jeleniej Górze,
- 4-5 kwietnia w Sandomierzu,
- 9-10 maja w Siedlcach,
- 13-14 czerwca w Kraśniku,
- 4-5 lipca w Gołdapi,
- 29-30 sierpnia w Kartuzach,
- 25 września w Bielsku-Białej,

- 24 października w Gorzowie Wielkopolskim,
- 9 grudnia w Koninie/Licheniu.

W posiedzeniach Zarządu uczestniczyli zwykle w charakterze obserwatorów członkowie Komisji Rewizyjnej. Na posiedzenia byli zapraszani również prezydenci i burmistrzowie miast członkowskich z regionu, a także przedstawiciele różnych organizacji i instytucji oraz eksperci Związku.

W pracach Zarządu brali także udział – w przypadku niemożności uczestnictwa któregoś z członków (zgodnie ze Statutem Związku i Regulaminem Pracy Zarządu) – upoważnieni przedstawiciele członków Zarządu. Informacja o udziale członków Zarządu w jego posiedzeniach stanowi załącznik nr 1 do sprawozdania.

W wyniku prac Zarządu oraz na podstawie propozycji Komisji i Biura Związku przyjęto liczne stanowiska, opinie i inne dokumenty, które po części zostały wzięte pod uwagę w różnych etapach prac legislacyjnych (najważniejsze były publikowane w „Samorządzie Miejskim”). Oto ich lista:

Stanowiska dotyczące projektów ustaw i spraw ustawowych:

- o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz o zmianie innych ustaw,
- o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw,
- o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz o zmianie niektórych innych ustaw,
- o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej,
- o zmianie niektórych ustaw dotyczących procesu inwestycyjnego w budownictwie mieszkaniowym,
- o zakładach opieki zdrowotnej,
- o dobrowolnych dodatkowych ubezpieczeniach zdrowotnych,

- o ochronie indywidualnych i zbiorowych praw pacjenta oraz o Rzeczniku Praw Pacjenta,
- o zmianie ustawy o pomocy publicznej i restrukturyzacji publicznych z.o.z.,
- o szczególnych uprawnieniach pracowników zakładów opieki zdrowotnej,
- o konsultantach krajowych i wojewódzkich w ochronie zdrowia,
- o akredytacji w ochronie zdrowia,
- Przepisy wprowadzające ustawy z zakresu ochrony zdrowia,
- o zmianie ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów oraz o zmianie innych ustaw,
- o zmianie ustawy Prawo energetyczne, ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- o zmianie ustawy o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz Agencji Mienia Wojskowego wraz z projektem aktu wykonawczego,
- o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa,
- o uchyleniu ustawy o gwarancji zapłaty za roboty budowlane,
- o zasadach planowania i realizacji polityki społecznej,
- o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz o zmianie niektórych innych ustaw,
- o pracownikach samorządowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw,
- o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności,
- o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie,
- o wojewodzie i administracji rządowej w województwie,

- o funduszu sołeckim i zasadach wykonywania niektórych zadań sołectwa,
- o zmianie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw,
- o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn,
- o zmianie ustawy o samorządzie gminnym,
- o funduszu sołeckim oraz o zmianie ustawy o samorządzie gminnym,
- o gospodarce nieruchomościami oraz o zmianie niektórych innych ustaw,
- o zmianie ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego,
- o zmianie niektórych ustaw dotyczących procesu inwestycyjnego w budownictwie mieszkaniowym,
- o zmianie ustawy o strażach gminnych oraz ustawy o Policji,
- o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- o rozwoju miast, centrach rozwoju regionalnego i obszarach metropolitalnych,
- o zmianie ustawy Prawa budowlane, ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw,
- o zmianie ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne,
- o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw,
- o zmianie ustawy o spółdzielniach socjalnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw,
- o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw,
- o zmianie ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych,
- o kierujących pojazdami,

- o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw,
- o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011 roku,
- o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw,
- Kodeks wyborczy,
- o europejskim ugrupowaniu współpracy terytorialnej,
- zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o dochodach jst oraz ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego,
- o zmianie ustawy o opłacie skarbowej,
- o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw,
- o zmianie ustawy o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012,
- o ewidencji ludności,
- o polityce miejskiej państwa i współpracy jednostek samorządu terytorialnego w tym zakresie,
- o wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnością,
- o finansach publicznych wraz z projektami aktów wykonawczych oraz Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych,
- o ograniczeniach związanych z pełnieniem funkcji publicznych,
- o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Stanowiska dotyczące projektów rozporządzeń:

- Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach PO Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013, na wspieranie tworzenia i rozwoju gospodarki elektronicznej,
- Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej,

- Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie udzielania przez władzę wdrażającą programy europejskie pomocy finansowej w ramach PO Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013, na zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu,
- Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania przez PARP pomocy finansowej dla dużych przedsiębiorców w ramach działań 1.4 i 4.1 PO Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013,
- Ministra Środowiska w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza,
- Ministra Gospodarki w sprawie regionalnych instytucji finansujących,
- Ministra Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie finansowego wsparcia na tworzenie noclegowni i domów dla bezdomnych,
- Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego trybu i terminów składania i rozpatrywania wniosku o udzielenie finansowego wsparcia na tworzenie lokali socjalnych i mieszkań chronionych (...),
- Ministra Zdrowia w sprawie zakresu niezbędnych informacji gromadzonych przez świadczeniodawców, szczegółowego sposobu rejestrowania tych informacji oraz przekazywania podmiotom zobowiązanym do finansowania świadczeń ze środków publicznych,
- Ministra Środowiska w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza oraz w sprawie oceny poziomów substancji w powietrzu,
- Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie rejestracji i oznaczania pojazdów,
- Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie i rybołówstwie oraz informacji o nieudzieleniu pomocy,
- Ministra Rozwoju Regionalnego zmieniającego rozporządzenie w sprawie przyjęcia Uzupełnienia SPO Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004-2006,

- Ministra Rozwoju Regionalnego zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielania przez PARP pomocy finansowej w ramach SPO Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw,
- Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie udzielania przez PARP pomocy finansowej w ramach działania 5.3 Wspieranie ośrodków innowacyjności PO Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013,
- Ministra Infrastruktury zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych czynności organów w sprawach związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzorów dokumentów w tych sprawach,
- Ministra Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie udzielania przez PARP pomocy finansowej niezwiązanej z programami operacyjnymi,
- Ministra Edukacji Narodowej w sprawie powołania zespołu opiniodawczo-doradczego do spraw kształcenia zawodowego,
- Rady Ministrów w sprawie warunków udzielania zwolnień od podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną,
- Prezesa Rady Ministrów w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych,
- Prezesa Rady Ministrów w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego,
- Prezesa Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane,
- Prezesa Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie regulaminu postępowania przy rozpoznawaniu odwołań,
- Prezesa Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości oraz sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzaju kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczenia,
- Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2008,

- Ministra Sportu i Turystyki w sprawie szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania pomocy publicznej w zakresie wspierania kultury i dziedzictwa kulturowego w ramach PO Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013,
- Ministra Sportu i Turystyki w sprawie szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania pomocy publicznej w zakresie dotyczącym regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz pomocy de minimis w ramach PO Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013.

Stanowiska w sprawach:

- propozycji zmian w ramach finansowania rozwoju dróg krajowych,
- sprzeciw wobec tzw. „janosikowego”,
- sytuacji Towarzystw Budownictwa Społecznego,
- propozycji zmian legislacyjnych w zakresie gospodarowania majątkiem w ustawie o gospodarce komunalnej,
- gospodarki odpadami,
- gospodarki sieciowej (regulowania stanów prawnych uzbrojenia wodociągowo-kanalizacyjnego zlokalizowanego na prywatnym gruncie),
- koniecznych zmian w ustawie o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego,
- łączenia się jednostek samorządu terytorialnego,
- zmiany obowiązującego prawa określającego działalność straży gminnych,
- ustawy o wielkopowierzchniowych obiektach handlowych,
- wprowadzenia zasady, że wszystkie miasta prezydenckie stają się miastami na prawach powiatu,
- propozycji zmian ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne,

- realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- realizacji zadań wynikających z przepisów dotyczących gospodarki mieszkaniowej w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych oraz relacji pomiędzy gminą a innymi właścicielami nieruchomości,
- zmian w sferze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie,
- przedstawionych przez MSWiA założeń do ustawy metropolitalnej,
- zmiany rozporządzenia MSWiA w sprawie sposobu utrwalania przebiegu imprez masowych oraz minimalnych wymagań technicznych dla urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk,
- pakietu ustaw zdrowotnych,
- projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Program oczyszczania kraju z azbestu na lata 2008-2032”,
- wniosku Komisji Wspólnot Europejskich dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów w transporcie drogowym,
- projektu wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013,
- pozbawienia statusu „miasta prezydenckiego” miast o liczbie mieszkańców poniżej 100 tysięcy,
- projektu założeń do ustawy o sporcie,
- zmian w finansowaniu opieki medycznej dla mieszkańców domów pomocy społecznej ze szczególnym uwzględnieniem wynagrodzeń pielęgniarek,
- poparcia idei rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym,
- projektu krajowego programu „Zabezpieczenie społeczne i integracja społeczna na lata 2008-2010”,

- wyrażenia sprzeciwu wobec proponowanych przepisów dotyczących uzgodnień z wojewodą w procesie planowania przestrzennego,
- komunikatu Komisji Wspólnot Europejskich „Zielona księga w sprawie spójności terytorialnej. Przekształcenie różnorodności terytorialnej w siłę”,
- dokumentu rządowego „Założenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi”,
- finansowania dróg krajowych i wojewódzkich w miastach na prawach powiatu,
- podjęcia działań w celu ograniczenia możliwości legalnej promocji i sprzedaży środków odurzających oraz innych substytutów narkotyków,
- rozszerzenia treści nowelizacji ustawy o samorządzie powiatowym, zawartej w art. 15 projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej.

Opracowania i ekspertyzy:

- projekt ustawy dotyczący możliwości poszerzenia statusu miast na prawach powiatu na inne miasta prezydenckie,
- projekt ustawy dotyczący wprowadzenia jednolitego zarządu dróg w granicach administracyjnych miast,
- projekt ustawy w sprawie zniesienia zakazu łączenia mandatu senatora z funkcją w jednostkach samorządu terytorialnego,
- projekt ustawy w sprawie udostępnienia miastom na prawach powiatu możliwości korzystania ze środków Krajowego Funduszu Drogowego,
- opinia prawna dotycząca interpretacji niektórych przepisów poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji,
- ekspertyza zawierająca wyliczenie rzeczywistych skutków wprowadzenia ulg rodzinnych z uwzględnieniem wszystkich procesów odbywających się w gospodarce, założenia do wprowadzenia

podatku od reklam oraz pomysł na bardziej systemowy sposób zwrotu podatku VAT (w trakcie opracowania).

Spotkania konsultacyjne miast członkowskich w sprawie:

- projektu ustawy o rozwoju miast, centrach rozwoju regionalnego i obszarach metropolitalnych, z udziałem prof. Michała Kuleszy, Warszawa, 2 lipca 2008

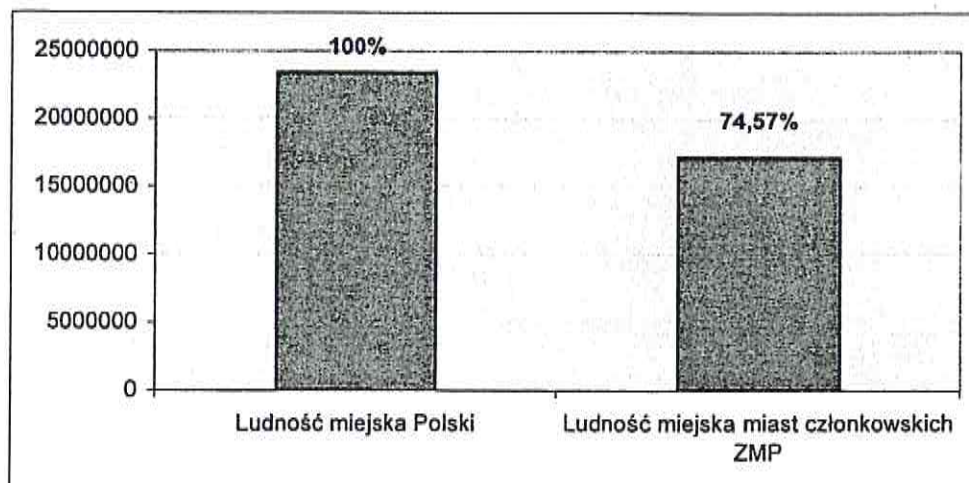
- projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo budowlane, ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, z udziałem Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Olgerda Dziekońskiego, Warszawa, 3 lipca 2008.

1.2.3. Sprawy członkowskie

W 2008 roku Zarząd przyjął w poczet członków Związku 6 miast: Szklarską Porębę, Opole Lubelskie, Kąty Wrocławskie, Sławków, Szydłowiec, Murowaną Goślinę.

W 2008 roku wystąpiły ze Związku 4 miasta: Ustroń, Bochnia, Książ Wielkopolski i Szczawno-Zdrój.

31 grudnia 2008 roku Związek liczył 311 miast, reprezentując **74,57 %** miejskiej ludności Polski.

1.2.4. Przedstawiciele Związku w organizacjach i instytucjach krajowych

- *Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego:*
 - Ryszard Grobelny (Poznań), Jerzy Kropiwnicki (Łódź);
- *zespoły problemowe Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Teryt.:*
 - *polityki europejskiej* – Jarosław Wilczyński (Ostrowiec Świętokrzyski), Michał Guć (Gdynia),
 - *systemu finansów publicznych* – Ryszard Grobelny (Poznań, współprzewodniczący), Iwona Szkopińska (Wieruszów), Jan Bronś (Oleśnica),
 - *edukacji, kultury i sportu* – Małgorzata Mańka-Szulik (Zabrze), Mirosław Mikietyński (Koszalin),
 - *ochrony zdrowia i polityki społ.* – Zbigniew Podraza (Dąbrowa Górnicza),
 - *infrastruktury, rozwoju lokalnego, polityki regionalnej i środowiska* – Kazimierz Pałasz (Konin),
 - *administracji publicznej i bezpieczeństwa obywateli* – Tadeusz Wrona (Częstochowa, współprzewodniczący), Jerzy Mikulski (Wołomin), Jan Dziubiński (Tarnobrzeg),
 - *obszarów wiejskich, wsi i rolnictwa* – Marek Miros (Gołdap), Leszek Szymański (Kartuzy);
 - *statystyki publicznej* – Marek Obrębalski (Jelenia Góra);
 - *społeczeństwa informacyjnego* – Zdzisław Nowakowski (Mielec), Marek Bigosiński (Poznań).
 - *ustrojowych* – Jacek Karnowski (Sopot, współprzewodniczący), Ryszard Brejza (Inowrocław), Mirosław Mikietyński (Koszalin),
 - *wzmocnienia potencjału administracji samorządowej* – Mirosława Lehman (Kartuzy), Andrzej Porawski (Poznań).
- *Komisja Trójstronna ds. Społeczno-Gospodarczych:*
 - Janusz Żmurkiewicz (Świnoujście);
- *Naczelna Rada Zatrudnienia:*
 - Ryszard Brejza (Inowrocław), Tadeusz Krzakowski (Legnica);
- *Rada ds. Zrównoważonego Rozwoju przy Ministrze Środowiska*

- Julian Jokś (Krotoszyn);
- *Rada Programowa Konkursu „Lider Polskiej Ekologii”:*
 - Kazimierz Pałasz (Konin);
- *Rada Fundacji Polskiego Godła Promocyjnego „Teraz Polska”:*
 - Mirosław Milewski (Płock);
- *Rada Nadzorcza Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i GW:*
 - Ryszard Grobelny (Poznań);
- *Rada Działalności Pożytku Publicznego:*
 - Robert Choma (Przemyśl);
- *Rada Zamówień Publicznych przy Prezesie UZP:*
 - Kazimierz Pałasz (Konin);
- *Zespół Sterujący ds. realizacji zadań Programu rządowego dla terenów poprzemysłowych:*
 - Kazimierz Górski (Sosnowiec);
- *Rada Konsultacyjna Komitetu Sterującego projektu Geoportal:*
 - Jan Maciej Czajkowski (Łódź);
- *Rada Konsultacyjna projektu „PESEL 2 – przebudowa i integracja systemu rejestrów państwowych”*
 - Jan Maciej Czajkowski (Łódź);
- *Państwowa Rada Gospodarki Przestrzennej*
 - Wiesław Bielawski (Gdańsk), Zygmunt Ziobrowski (IRM, Kraków), Zbigniew Zuziak (Kraków);
- *Rada Statystyki na lata 2007 – 2012*
 - Marek Obrębalski (Jelenia Góra);
- *Rada Informatyzacji*
 - Zdzisław Nowakowski (Mielec);
- *Rada Pomocy Społecznej*

- Janusz Żmurkiewicz (Świnoujście);
- *Zespół do Spraw Opracowania Rozwiązań Instytucjonalnych Promocji Gospodarki i Turystyki*
- Jarosław Wilczyński (Ostrowiec Świętokrzyski);
- *Rada Ekspertów Akademii Podziel się Posiłkiem*
- Ryszard Grobelny (Poznań);
- *w strukturach Regionalnych Programów Operacyjnych :*

Województwo	Komitet Monitorujący (obserwatorzy)	Stała konferencja współpracy
Dolnośląskie	Jan Bronś (Oleśnica)	Tadeusz Krzakowski (Legnica)
Kujawsko-pomorskie	Ryszard Brejza (Inowrocław)	Michał Zaleski (Toruń)
Lubelskie	Andrzej Czapski (Biała Podlaska)	Marcin Zamojski (Zamość)
Lubuskie	Janusz Kubicki (Zielona Góra)	Ryszard Bodziacki (Słubice)
Łódzkie	Iwona Szkopińska (Wieruszów)	Krzysztof Chojniak (Piotrków Tr.)
Małopolskie	Marian Cycoń (Stary Sącz)	Ryszard Ścigała (Tarnów)
Mazowieckie	Mirosław Milewski (Płock)	Zbigniew Grzesiak (Mińsk Maz.)
Opolskie	Jolanta Barska (Nysa)	Jarosław Kielar (Kluczbork)
Podkarpackie	Jan Dziubiński (Tarnobrzeg)	Janusz Magoń (Przeworsk)
Podlaskie	Stanisław Małachwiej (Sokółka)	Józef Gajewski (Suwałki)
Pomorskie	Jacek Karnowski (Sopot)	Krzysztof Hildebrandt (Wejherowo)
Śląskie	Małgorzata Mańka-Szulik (Zabrze)	Tadeusz Wrona (Częstochowa)
Świętokrzyskie	Jarosław Wilczyński (Ostrowiec Św.)	Jacek Tarnowski (Połaniec)
Warmińsko-mazurskie	Marek Miros (Goldap)	Henryk Słonina (Elbląg)
Wielkopolskie	Julian Jokś (Krotoszyn)	Kazimierz Pałasz (Konin)
Zachodniopomorskie	Janusz Żmurkiewicz (Świnoujście)	Mirosław Mikietyński (Koszalin)

- *w Komitetach Monitorujących SPO na lata 2007 – 2013*
- Infrastruktura i Środowisko – Jacek Karnowski (Sopot), Paweł Orłowski (Sopot);
- Innowacyjna Gospodarka – Zbigniew Podraza (Dąbrowa Górnicza), Marcin Bazylak (Dąbrowa Górnicza);
- Kapitał Ludzki – Mirosława Lehman (Kartuzy), Ziemowit Łajming (Kartuzy);
- Rozwój Polski Wschodniej – Zdzisław Nowakowski (Mielec), Bogdan Bieniek (Mielec);
- Pomoc Techniczna – Roman Smogorzewski (Legionowo), Lucjan Chrzanowski (Legionowo);

- Europejska Współpraca Terytorialna – Marek Obrębalski (Jelenia Góra),
Jadwiga Osińska (Jelenia Góra).

1.2.5. Reprezentowanie Związku w organizacjach i instytucjach zagranicznych

a) Komitet Regionów Unii Europejskiej

Od 1 maja 2004 r. Polska ma 21 reprezentantów w Komitecie Regionów UE, w tym 3 przedstawicieli Związku, zgodnie z ustawą o Komisji Wspólnej Rządu i ST oraz o reprezentacji Polski w Komitecie Regionów UE. Przewodniczącym delegacji polskiej jest przedstawiciel Związku Województw RP (Brunon Synak, przewodniczący Sejmiku Województwa Pomorskiego).

W obecnej kadencji członkiem Komitetu Regionów pozostaje prezydent Słupska, Maciej Kobyliński, a jego zastępcą jest Andrzej Kunt, burmistrz Kost-rzyna nad Odrą. Po wyborach samorządowych Zarząd Związku delegował do Komitetu: Tadeusza Wronę, prezydenta Częstochowy (zastępcą jest Jan Bronś, burmistrz Oleśnicy) oraz Stanisława Szwabskiego, przewodniczącego RM Gdyni (zastępcą jest Jan Dziubiński, prezydent Tarnobrzega).

b) Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR)

Głównym organem statutowym CEMR jest *Komitet Polityczny*. Związek reprezentują w nim: Marek Obrębalski, prezydent Jeleniej Góry, Jarosław Wilczyński, prezydent Ostrowca Świętokrzyskiego oraz Mirosława Lehman, bur-mistrz Kartuz. Od grudnia 2007 jednym z wiceprezydentów CEMR jest Ligia Kra-jewska, wiceprzewodnicząca Rady Warszawy, delegatka ZPP, poparta przez ZMP.

W pracach *Rady Dyrektorów i Sekretarzy Generalnych CEMR* z ramienia Związku udział bierze z urzędu dyrektor Biura, Andrzej Porawski.

c) United Cities and Local Governments (UCLG).

W Radzie Światowej UCLG, której europejską sekcją jest CEMR, Polska (ZMP i ZPP) ma dwa miejsca, na które Zarząd wyznaczył Marka Obrębalskiego i Jarosława Wilczyńskiego, członków Komitetu Politycznego CEMR.

d) Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE)

Związek jest reprezentowany w izbie niższej CLRAE – Izbie Władz Lokalnych. Delegatami ZMP są: **Jan Bronś** (burmistrz Oleśnicy) i **Jacek Karnowski** (prezydent Sopotu). Zastępcami delegatów zostali: **Iwona Szkopińska** (burmistrz Wieruszowa) i **Marcin Kierwiński** (radny Warszawy).

e) Polsko-Niemiecka Grupa Robocza (ZMP / Niem. Sekcja CEMR)

Związek reprezentują osoby wyłonione przez Zgromadzenie Ogólne Związku w Poznaniu 9 marca 2007 roku: **Janusz Marszałek** (prezydent Oświęcimia, współ-przewodniczący), **Dariusz Bochenek** (zastępca prezydenta Siemianowic), **Ryszard Bodziacki** (burmistrz Słubic), **Jerzy Borowski** (burmistrz Sandomierza), **Robert Choma** (prezydent Przemyśla), **Rafał Gronicz** (burmistrz Zgorzelca), **Artur Grzyb** (burmistrz Międzyrzecza Podlaskiego), **Wojciech Huczyński** (burmistrz Brzegu), **Marek Kalembe** (dyrektor Gabinetu Prezydenta Poznania), **Remigiusz Karpiński** (przewodniczący RMiG Gołdapi), **Zbigniew Kosmatka** (prezydent Piły), **Wojciech Kudelski** (prezydent Siedlec), **Katarzyna Kulisiewicz**, kierownik Biura Współpracy Międzynarodowej UM Częstochowa), **Adam Lewandowski** (burmistrz Śremu), **Robert Marcinkowski** (sekretarz miasta Gostynia), **Adam Marczak** (sekretarz miasta Pabianic), **Adam Pawlicki** (burmistrz Jarocina), **Zenon Rzeźniczak** (prezydent Zduńskiej Woli), **Józef Andrzej Sontowski** (burmistrz Zawidowa), **Andrzej Szczodry** (zastępca prezydenta Świnoujścia), **Marcin Szubert** (UM Konina).

Grupa ma na celu koordynowanie wspólnych działań prowadzonych w ramach współpracy partnerskiej miast Polski i Niemiec, w tym organizowanie bilateralnych spotkań miast partnerskich, a także innych konferencji i przedsięwzięć mających na celu wymianę doświadczeń w zarządzaniu miastami.

Po stronie niemieckiej Grupa składa się z 61 burmistrzów wybranych przez Zgromadzenie Ogólne Niemieckiej Sekcji CEMR. Współprzewodniczącym Grupy ze strony naszych partnerów jest burmistrz Drezna, **Tobias Kogge**.

W 2008 roku po stronie polskiej do prac Grupy zostali włączeni przedstawiciele Związku Powiatów Polskich. Po stronie niemieckiej w

pracach Grupy uczestniczą zarówno przedstawiciele miast, jak i powiatów i gmin wiejskich.

Przedstawiciele Związku Powiatów Polskich, styczeń 2008r.: Jan Golonka, (starosta nowosądecki), Krzysztof Kozicki (starosta łomżyński), Henryk Lakwa (starosta opolski), Jacek Pająk (starosta bocheński), Marzena Pilipiec (Starostwo Powiatowe Wodzisław Śląski), Cezary Przybylski (starosta bolesławiecki), Joachim Smyła (starosta lubliniecki), Justyna Tracichleb (Starostwo Powiatowe Wołów), Edyta Woldan (Starostwo Powiatowe Radomsko).

f) ICLEI – Local Governments for Sustainability (Samorządy lokalne na rzecz zrównoważonego rozwoju)

W pracach ICLEI ze strony Związku uczestniczy Małgorzata Ornoch-Ta-będzka, burmistrz Puszczykowa.

2. Komisje Związku

.....

2.1. Komisja Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego spotkała się **2 razy** w **Piotrkowie Trybunalskim i Wołominie**.

W Piotrkowie Trybunalskim Komisja uznała, że konieczne jest kontynuowanie prac nad kolejną nowelizacją ustawy o strażach gminnych i niektórych innych ustaw, gdyż propozycje zawarte w rządowym projekcie nowelizacji ustawy o strażach gminnych nie uwzględniły istotnych postulatów samorządowców. Komisja stwierdziła, że należy podjąć działania zmierzające do wypracowania strażom miejskim kompleksowej pragmatyki służbowej. Członkowie Komisji zgłosili uwagi, które powinny być uwzględnione w pracach nad kolejną nowelizacją omawianej ustawy.

Komisja odnosząc się do poselskiego projektu ustawy o Straży Kolejowej uznała, że podobne szerokie uprawnienia jakie zostały zapisane w projekcie dla straży kolejowej powinny także dotyczyć straży miejskich w ramach realizacji zasady wyrównywania standardów i warunków służby.

Komisja zaakceptowała propozycje Komendy Głównej Policji w sprawie „rozwinęcia współpracy dzielnicowych Policji ze strażami miejskimi” oraz omówiła propozycje zmian legislacyjnych przygotowane przez Urząd m.st. Warszawy związane z zagadnieniami nielegalnej działalności handlowej.

Komisja wraz w Urzędem Miasta Wołomina i Krajową Radą Komendantów Straży Miejskich i Gminnych zorganizowała Konferencję „Bezpieczne Miasto”. Tematem przewodnim Konferencji było hasło: „Jak wykorzystać straż miejską w systemie bezpieczeństwa publicznego, porządku i czystości na terenie gminy” oraz „współpraca pomiędzy dzielnicowym a rewirowym strażnikiem gminnym”. Na otwartym posiedzeniu Komisji, które odbyło się w trakcie Konferencji dyskutowano m.in. na temat nowego kształtu Policji, poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o strażach gminnych i rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o strażach gminnych oraz ustawy o Policji.

Komisja opracowywała stanowiska i opinie na doraźne potrzeby Zarządu ZMP oraz reprezentantów Związku uczestniczących np. w pracach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Przewodniczący Komisji jest stałym członkiem Zespołu Doradczego ds. Współpracy ze Strażami Gminnymi przy Ministrze SWiA oraz bierze udział w pracach sejmowych komisji i podkomisji dotyczących zagadnień straży gminnych, porządku publicznego i przepisów porządkowych.

Przewodniczącym Komisji jest **Artur Hołubiczko**, komendant Straży Miejskiej w **Częstochowie**, zastępcami przewodniczącego są: **Andrzej Kacper**, wiceprezydent **Piotrkowa Trybunalskiego** i **Adam Marczak**, sekretarz miasta **Pabianice**, a sekretarzem **Andrzej Kulczycki**, radny **Polkowice**. Z ramienia Zarządu Komisję nadzoruje **Tadeusz Wrona**, prezydent **Częstochowy**.

2.2. Komisja Edukacji

W roku 2008 Komisja spotkała się **6 razy**: w **Częstochowie** (7 – 8 lutego), **Pile** (10 – 11 kwietnia), **Legnicy** (15 – 16 maja), w **Dreźnie** (3 – 4 września), **Zgierz** (16 – 17 października) i w **Zabrzu** (11 – 12 grudnia).

Podczas tych posiedzeń zajęła się wypracowaniem stanowisk w sprawach:

- wprowadzenia 6-latków do szkół podstawowych
- określenia metodologii wyliczenia średnich płac nauczycieli w poszczególnych stopniach awansu zawodowego, z uwzględnieniem poziomu wykształcenia analizą efektywności nauczania.

Ponadto Komisja wyraziła swoją opinię w odniesieniu do:

- zmiany zapisu w ramowym statucie publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, dotyczącego liczby dzieci w oddziale.

W dniach 7 – 8 lutego br. w **Częstochowie** odbyło się posiedzenie Komisji Edukacji, w którym udział wzięła Minister Edukacji – **Katarzyna Hall**, a także szefowa jej gabinetu – **Ligia Krajewska**. Według Ministerstwa, priorytetowym zadaniem jest obniżenie wieku szkolnego. Omawiano również kwestię roli kuratora oświaty, konieczność zmian ustawowych regulujących kompetencje kuratora oświaty i samorządu, finansowanie edukacji i związana z tym zmiana Karty Nauczyciela, algorytmu podziału subwencji oświatowej oraz wprowadzenie bonu oświatowego. Zgodnie z sugestią pani Minister, Komisja wyłoniła zespół złożony z pięciu osób do współpracy z Ministerstwem.

W dniach 3 - 4 września 2008 r. w **Dreźnie** - stolicy Saksonii, odbyła się Polsko-Niemiecka Konferencja Oświatowa, w której uczestniczyli członkowie Komisji Oświaty oraz niemieccy samorządowcy i eksperci w dziedzinie edukacji. W trakcie uroczystej inauguracji konferencji Konsul Generalny RP w Lipsku dr **Zbigniew Zaręba** wręczył burmistrzowi Dreznia **Tobiasowi Kogge** Krzyż Oficerski Orderu Zasług RP. W części merytorycznej Konferencji przedstawiono system szkolnictwa w Niemczech na przykładzie systemu szkolnictwa saksońskiego oraz przedstawiono Saksońską Agencję Oświatową, która ma zadanie prowadzenia

nadzoru nad szkołami, zapewnienie przestrzegania obowiązujących przepisów prawnych, troszczenia się o sprawę kadry nauczycielskiej, prowadzenia doradztwa, koordynacji kształcenia nauczycieli i odbywania staży oraz organizacją regionalnego doskonalenia zawodowego kadr, jak również Saksoński Instytut Oświaty pełni rolę ośrodka merytoryczno-koncepcyjnego, który wypracowuje i ulepsza metody pedagogiczne oraz programy nauczania, prowadzi doskonalenie zawodowe nauczycieli i kadry kierowniczej a także wspiera szkoły w zakresie zapewnienia odpowiedniej jakości kwalifikacji zawodowych.

Przewodniczącym Komisji jest **Piotr Mróz**, wicedyrektor Wydziału Oświaty UM **Poznań**, zastępcami są: **Ilona Bogucka**, naczelnik Wydziału Oświaty w **Pile** oraz **Kazimierz Hudzik**, zastępca burmistrza **Zelowa**. Prace Komisji nadzoruje z ramienia Zarządu **Mirosław Mikietyński** – prezydent **Koszalin**.

2.3. Komisja Finansów

W roku 2008 Komisja Finansów spotkała się **2 razy**, 31 stycznia – 1 lutego w **Podlesicach** oraz 21 listopada w **Warszawie**.

Na posiedzenia Komisji zapraszani są przedstawiciele Ministerstwa Finansów (w posiedzeniu komisji w Podlesicach uczestniczyła Elżbieta Suchocka-Roguska, sekretarz Stanu w MF), w obu posiedzeniach uczestniczyła Zdzisława Wasążnik – Dyrektor Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego. Zapraszani są również przedstawiciele innych departamentów MF, odpowiednio do tematyki omawianej na posiedzeniu. Na spotkanie do Podlesic zaproszeni zostali również przedstawiciele Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach a także Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach.

Tematami poruszonymi przez Komisję w ciągu roku były m.in.:

- nowelizacja ustawy o finansach publicznych,
- działania RIO oraz SKO,
- funkcjonowanie funduszy celowych,
- planowanie budżetu na rok 2009.

Przewodniczącym Komisji jest **Andrzej Pietrasik**, burmistrz **Płońsk**, zastępcami są: **Janina Bronikowska-Radosz**, skarbnik **Dąbrowy Górniczej** oraz **Andrzej Lewandowski**, burmistrza **Śremu**. Prace Komisji nadzoruje z ramienia Zarządu Prezes **Ryszard Grobelny**, prezydent **Poznań**.

2.4. Komisja Gospodarki Komunalnej

W r. 2008 Komisja Gospodarki Komunalnej spotkała się **1 raz** - w **Toruniu** 25 stycznia w ramach debaty „Zielona księga Komisji Europejskiej w sprawie transportu miejskiego” zorganizowanej przez Związek Miast Polskich. Członkowie Komisji brali także udział w seminarium „Przeciwdziałanie zmianom klimatu – działania władz lokalnych” zorganizowanym 28 października w Poznaniu przez Związek Miast Polskich wspólnie z Międzynarodowymi Targami Poznańskimi.

Przewodniczącym Komisji jest **Michał Rżanek** – wiceprezes Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w **Piotrkowie Trybunalskim**, jego zastępcami są: **Bożena Przewoźna** – dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej UM **Poznania** i **Wojciech Czarnecki** – wiceprezydent **Ostrowa Wlkp.** (do maja 2008r.); sekretarzem Komisji jest **Jarosław Górczyński** – wiceprezydent **Ostrowca Św.** Z ramienia Zarządu Komisję nadzoruje **Jan Bronś**, burmistrz **Oleśnicy**.

2.5. Komisja Integracji Europejskiej

W 2008 roku Komisja Integracji Europejskiej spotkała się **3 razy**: 4 lutego w **Warszawie**, 26 maja w **Będzinie** oraz 18-19 września w **Toruniu**.

Podczas pierwszego spotkania, w **Warszawie** członkowie Komisji zapoznali się z informacjami nt. weryfikacji listy projektów indywidualnych, zaprezentowanej przez Piotra Żubera dyrektora Departamentu Koordynacji Polityki Strukturalnej w MRR.

Członkowie KIE przyjęli dwa stanowiska, które przekazano Zarządowi ZMP. Pierwsze z nich było propozycją zmian w ramach finansowania rozwoju dróg krajowych, zawarte w nim zostały wnioski podjęte po zapoznaniu się z informacją dotyczącą weryfikacji „Wykazu projektów indywidualnych dotyczących Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka” oraz „Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej”. Uzupełnieniem obrazu sytuacji był raport opracowany przez Miasto Stołeczne Warszawę na temat udziału miast na prawach powiatu w „Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko” w zakresie finansowania dróg krajowych. Członkowie Komisji wyrazili swoje zaniepokojenie bardzo niską alokacją środków w ramach tego Programu, zarezerwowaną na projekty przygotowane przez miasta na prawach powiatu. W przyjętym stanowisku w

ramach finansowania rozwoju sieci dróg krajowych zaproponowano: zmianę niekorzystnych proporcji finansowania projektów w zakresie rozwoju dróg krajowych pomiędzy GDDKiA oraz jst; wprowadzenie większej konkurencji w POIS pomiędzy projekty samorządowe i GDDKiA, poprzez opracowanie systemu kryteriów obrazujących faktycznie istniejącą „lukę w finansowaniu” tych inwestycji; otwarcie finansowania w ramach Krajowego Funduszu Drogowego na projekty miast na prawach powiatu; zawieszenie „janosikowego” dla miast na prawach powiatu, co uwolni znaczący potencjał środków finansowych umożliwiając finansowanie kluczowych inwestycji drogowych.

Komisja zaopiniowała także przedstawiony projekt „*Ranking rozwojowy miast i gmin*”. Metodologia rankingu została opracowana w ramach pracy naukowo-badawczej prof. Eugeniusza Sobczaka z Politechniki Warszawskiej. Praca została pozytywnie zaopiniowana przez MRR oraz dotowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Członkowie KIE ZMP po zapoznaniu się z założeniami rankingu podjęli jednomyślną decyzję o wystąpieniu do Zarządu ZMP z wnioskiem o objęcie patronatem tej inicjatywy oraz skierowaniu do MRR wniosku, o pomoc w rozpowszechnieniu efektów rankingu.

Członkowie KIE wzięli także udział w seminarium informacyjnym *Europa dla Obywateli*, które odbyło się po zakończeniu konferencji.

Podczas drugiego spotkania, w **Będzinie** komisja wysłuchała poszerzonej prezentacji wyników *Rankingu miast*, pracy badawczej prowadzonej przez prof. Eugeniusza Sobczaka z Politechniki Warszawskiej. Główne założenia tego projektu członkowie KIE poznali już podczas posiedzenia w lutym br. Majowe spotkanie było okazją do bardziej szczegółowej prezentacji metodologii rankingu oraz przedstawienia wyników 20 najwyżej punktowanych miast oraz gmin miejsko-wiejskich.

W komentarzu do wystąpienia prof. Sobczaka, Michał Olszewski podkreślał, że ranking koncentruje się na polityce regionalnej i identyfikuje czynniki rozwojowe.

W kolejnym punkcie spotkania, Marta Cerkownik, główny specjalista w Departamencie Koordynacji Polityki Strukturalnej, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego przedstawiła szczegółowe informacje nt. pomocy publicznej w projektach dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Przedstawicielka MRR zaprezentowała zestawienie aktualnego stanu prawnego poszczególnych programów w aspekcie prawa wspólnotowego i przepisów krajowych.

Członkowie Komisji mieli także okazję obejrzyć realizację projektu finansowanego z Funduszu Spójności, dotyczącego gospodarki wodno-ściekowej w Będzinie.

Podczas trzeciego posiedzenia w **Toruniu**, członkowie KIE zapoznali się ze zmianami prawnymi dotyczącymi Projektów Partnerskich dofinansowanych ze środków UE. Zmianach do ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju przedstawił Cezary Miżejewski, Radca Ministra w Departamencie Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Zaprezentowane zostały także przykłady projektów zrealizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kołobrzegu i Ośrodek Pomocy Społecznej w Osadzie (woj. warmińsko – mazurskie).

Katarzyna Kot, Naczelnik Wydziału w Departamencie Ocen Oddziaływania na Środowisko, w Ministerstwie Środowiska mówiła o zmiany w przepisach prawnych w kontekście dostosowania polskich przepisów z obszaru ocen oddziaływania na środowisko do wymagań dyrektyw UE.

W kolejnym wystąpieniu Jan Marek Ziółkowski z Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej zaprezentował uczestnikom posiedzenia sieć informacyjną *Europe Direct* po 2008 roku.

Członkowie Komisji zapoznali się także z wykorzystaniem środków UE przez Toruń, w latach 2004-2006, które przedstawił Rafał Pietrucień, wiceprezydent Miasta Torunia.

Przewodniczącym Komisji jest **Michał Olszewski**, dyrektor Biura Funduszy Europejskich UM **Warszawy**, a wiceprzewodniczącymi **Jolanta Pora** – inspektor w Wydziale Rozwoju i Promocji Gosp. UM **Ostrowca Świętokrzyskiego** oraz **Sławomir Brodziński** – radny **Będzina**. Z ramienia Zarządu Komisję nadzorują: **Jarosław Wilczyński**, prezydent **Ostrowca Św.** i **Stanisław Szwabski**, przewodniczący RM **Gdyni**.

2.6. Komisja Ochrony Środowiska

W 2008 r. członkowie Komisji Ochrony Środowiska wzięli udział w seminarium „**Przeciwdziałanie zmianom klimatu – działania władz lokalnych**”, zorganizowanym 28 października w Poznaniu przez Związek wspólnie z Międzynarodowymi Targami Poznańskimi.

Przewodniczącym Komisji jest **Marek P. Mazur** – burmistrz **Kępice**, zastępcami są **Brygida Kolenda-Łabuś** – wiceprezydent **Kędzierzyna-Koźla** i **Szczepan Burak** – dyrektor Wydziału Środowiska i Zieleni UM **Torunia**, a sekretarzem – **Jerzy Frąckowiak** – naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska i Działalności Gospodarczej UM **Kościana**. Z ramienia Zarządu Komisję nadzoruje **Kazimierz Pałasz**, prezydent **Konina**.

2.7. Komisja Kultury

Komisja Kultury spotkała się **3 razy w Lublinie, Toruniu i Turku**.

Podczas posiedzenia Komisji w Lublinie członkowie Komisji dyskutowali nt. konieczności wprowadzenia zmian w aktach prawnych regulujących działalność kulturalną w Polsce. Komisja zgłosiła uwagi m.in. do ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, ustawy Prawo zamówień publicznych, ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy o muzeach, ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym. Członkowie Komisji wzięli także udział w konferencji pt. „Działania miejskich społeczności lokalnych dla zachowania i upamiętniania dziedzictwa żydowskiego w Polsce”.

Tematami posiedzenia Komisji w Toruniu były: polskie obiekty UNESCO i centra sztuki współczesnej. Komisja wysłuchała m.in. prelekcji przygotowanej przez Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków w Toruniu dotyczącej zagadnień: przestrzeni publicznej oraz nowych realizacji architektonicznych w mieście wpisanym na listę UNESCO. W trakcie obrad przedstawiono Komisji problemy związane z ochroną dziedzictwa kulturowego Torunia, a także informacje dotyczącą programu Unii Europejskiej „Europejska Stolica Kultury”. Członkowie Komisji odbyli m.in. wizytę w Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” jeszcze przed jego inauguracyjnym otwarciem.

W Turku Komisja uczestniczyła w „Dniu otwartym” Konkursu Samorządowy Lider Zarządzania 2007 – usługi społeczne. Członkowie Komisji zapoznali się z nagrodzonym w ramach Konkursu projektem „Literacki Turek – Biblioteka Publiczna wydawcą książek” zgłoszonym przez Miejską i Powiatową Bibliotekę Publiczną w Turku. Członkom Komisji zaprezentowano także realizowany przez Związek Miast Polskich projekt „Budowanie potencjału instytucjonalnego jednostek samorządu dla lepszego dostarczania usług publicznych” oraz przedstawiono relację z przebiegu wyjazdu studialnego do Norwegii organizowanego dla

laureatów Konkursu. Komisja wzięła udział w uroczystej promocji albumu „Misterium Józefa Mehoffera w Kościele NSPJ w Turku”.

Przewodniczącym Komisji jest **Tadeusz Gleinert z Gdańska**, zastępcami: **Zbigniew Fiderewicz**, z-ca prezydenta **Torunia** oraz **Mariusz Kalaga**, przewodniczący Komisji Kultury i Sportu RM **Dąbrowy Górniczej**, a sekretarzem **Małgorzata Niewiadomska-Cudak**, radna **Łodzi**. Z ramienia Zarządu prace Komisji nadzoruje **Małgorzata Mańka-Szulik**, prezydent **Zabrza**.

2.8 Komisja Kultury Fizycznej

Komisja Kultury Fizycznej w 2008 roku spotkała się **2 razy**: w **Zakopanem** oraz w **Spale**.

W dniach 12-13 marca w Zakopanem w spotkaniu uczestniczyli członkowie komisji, radni z komisji sportu RM Zakopanego oraz zaproszeni goście.

Na początku spotkania uczestnicy poznali prezentację kandydatury Zakopanego do organizacji narciarskich mistrzostw świata w konkurencjach klasycznych w 2013 r., następnie Janusz Kopaniak - Dyrektor Warszawskich Ośrodków Sportu i Rekreacji uwzględniając propozycje i wypracowane tezy na poprzednich posiedzeniach Komisji przedstawił wstępne **założenia Dotyczące projektu wprowadzenia do polskiego systemu prawnego „instytucji kultury fizycznej”, jako formy zarządu publicznoprawnego o charakterze samoistnym, realizującej zadania w zakresie kultury fizycznej.**

W dalszej części obrad Marek Stopczyński - pracownik Departamentu Prawno-kontrolnego Ministerstwa Sportu omówił kilka zagadnień w temacie finansowania sportu kwalifikowanego. W drugim dniu członkowie Komisji zwiedzili obiekty Centralnego Ośrodka Sportu w Zakopanem.

Kolejne posiedzenie odbyło się 22 października na terenie Centralnego Ośrodka Sportu w Spale (w trakcie trwania II Ogólnopolskiego Kongresu Infrastruktury Sportowej, organizowanego przez Polski Klub Infrastruktury Sportowej przy współudziale Związku Miast Polskich). Głównym zagadnieniem posiedzenia był temat: **„Jak gminy mogą wspierać finansowo sport”**.

Przewodnicząca Komisji dr Ewa Bąk przedstawiła model finansowania sportu w mieście Poznaniu - w trakcie referowania tematu uczestnicy spotkania zgłaszali pytania i uwagi, dzielili się swoimi doświadczeniami oraz przedstawiali różne sposoby finansowania sportu w miastach i gminach. Obradujący poznali różne formy udostępniania obiektów sportowych zarządza-

nych przez miasto i będących własnością miasta klubom i stowarzyszeniom sportowym. Przedstawiciele Komisji zgodnie stwierdzili, że ciężko jest wyznaczyć jeden (najlepszy) model finansowania sportu w samorządach, ponieważ głównym problemem są nadal różne interpretacje przepisów przez RIO.

Przewodniczącą Komisji jest **dr Ewa Bąk** – dyrektor Wydziału Kultury Fizycznej UM **Poznań**, zastępcami są: **Ryszard Fałek** – wiceprezydent **Radomia**, **Piotr Adamski** - dyrektor MOSiR w **Pabianicach** oraz **Jarosław Więkowski** - dyrektor Wydziału Sportu i Rekreacji UM **Torunia**. Sekretarzem Komisji jest **Hanna Żmuda** - Naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej UM **Głogowa**. Z ramienia Zarządu prace Komisji nadzoruje **Jan Dziubiński**, prezydent **Tarnobrzega**.

2.9. Komisja Małych Miast

W 2008 r. Komisja Małych Miast ZMP nie spotkała się.

Przewodniczącym Komisji jest **Bogdan Malinowski**, burmistrz **Karpacza**. Z ramienia Zarządu prace Komisji nadzoruje **Marek Miros**, burmistrz **Gołdapi**.

2.10. Komisja Polityki Gospodarczej i Promocji Miast

W 2008 r. Komisja Polityki Gospodarczej i Promocji Miast spotkała się **3 razy: 5 marca** w **Bolesławcu** - członkowie komisji mieli okazję zwiedzić Zakłady Ceramiczne Bolesławiec oraz Bolesławiecką Strefę Aktywności Gospodarczej. Tematem przewodnim spotkania było pozyskiwanie i przygotowanie terenów inwestycyjnych. Drugie spotkanie komisji odbyło się w dniach **20 - 21 listopada** w **Wieliczce**, gdzie komisja gościła w Kopalni Soli Wieliczka a tematem spotkania był sport i promocja w mieście oraz wspieranie i finansowanie sportu kwalifikowanego.

Członkowie komisji uczestniczyli także w konferencji Biur Promocji w dniach 11-12 września 2008 r. w Zielonej Górze.

Przewodniczącym komisji jest **Jacek Walczak**, prezydent **Sieradza**, wiceprzewodniczącym – **Marek Borkowski**, dyr. wydziału w UM **Radomia**, a sekretarzem – **Marek Nowak**, dyr. wydziału w UM **Ostrowca Św.** Z ramienia Zarządu prace Komisji nadzorują prezydenci: **Mirosław Milewski** (**Płock**) i **Marek Obrębalski** (**Jelenia Góra**).

2.11. Komisja Polityki Mieszkaniowej i Przestrzennej

W 2008 roku Komisja spotkała się **1 raz**, 29 maja w **Warszawie**. Na zaproszenie Komisji przyszli przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury, Dyrektor oraz Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii Budownictwa i Mieszkalnictwa. Tematem posiedzenia była polityka mieszkaniowa gminy w zakresie wskazywania lokali socjalnych.

Przewodniczącym Komisji jest **Marek Goczyński**, główny specjalista w Wydziale Gospodarki Komunalnej UM **Torunia**. Z ramienia Zarządu Komisję nadzoruje **Iwona Szkopińska**, burmistrz **Wieruszowa**.

2.12. Komisja Polityki Społecznej

Komisja Polityki Społecznej spotkała się **3 razy**: w **Toruniu**, **Bydgoszczy** i **Bytowie**.

W Toruniu Komisja dokonała przeglądu aktualnego stanu prawnego z zakresu polityki społecznej oraz omówiła sposób przekazywania zadań administracji rządowej do realizacji przez samorząd. Komisja sporządziła zestawienie zmian do ustawy o pomocy społecznej, ustawy o zatrudnieniu socjalnym i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W trakcie posiedzenia w ramach upowszechniania dobrych praktyk z zakresu polityki społecznej, Komisja zapoznała się z działalnością świetlicy osiedlowej oraz Centrum Integracji Społecznej w Toruniu, w ramach którego działa również Klub Integracji Społecznej.

W Bydgoszczy przedstawiciele Komisji wzięli udział w Konferencji: **„Rzeczpospolita Obywatelska – Ku odpowiedzialnej wolności”**. Po Konferencji na otwartym posiedzeniu Komisji omawiano m.in. ustawę o działalności pożytku publicznego.

W Bytowie dyskutowano o sytuacji w zakresie tworzenia i funkcjonowania systemu opieki nad dzieckiem. Rozważano aktualny stan prawny oraz praktyczne rozwiązania w zakresie zapewnienia opieki dzieciom pozbawionym należytej opieki rodzicielskiej oraz skuteczność działań na rzecz poprawy funkcjonowania społecznego rodziców tych dzieci. Komisja sporządziła stanowiska: w sprawie projektu ustawy o rodzinnej opiece zastępczej, w sprawie zmian w finansowaniu opieki medycznej dla mieszkańców dps-ów ze szczególnym uwzględnieniem wynagrodzeń pielęgniarek. Komisja wypracowała również stanowisko

w sprawie podjęcia działań zmierzających do zmiany zapisów art. 61 ustawy o pomocy społecznej odnoszących się do kwestii ustalania i egzekwowania kosztów pobytu członków rodziny w domach pomocy społecznej. Komisja wypracowała ponadto uwagi do projektu zmiany ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Podczas posiedzenia przedstawiono członkom Komisji projekt Bytowa „Kompleksowy system pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym na terenie gminy” nagrodzony w ramach Konkursu Samorządowy Lider Zarządzania 2007.

Przedstawiciele Bytowa przekazali także informację nt. ciekawych praktyk norweskich, którą uzyskali podczas wyjazdu studialnego do Norwegii będącego nagrodą w Konkursie.

Komisja zapoznała się z organizacją i funkcjonowaniem systemu pomocy rodzinie oraz osobom niepełnosprawnym na terenie Bytowa. Członkowie Komisji wizytowali m.in. Środowiskowy Dom Samopomocy, Centrum Integracji Społecznej i Rodzinne Pogotowie Opiekuńcze.

Członkowie Komisji opiniowali ponadto w drodze obiegowej: projekt krajowego programu „Zabezpieczenie społeczne i integracja społeczna na lata 2008-2010”, projekt ustawy o zawodzie pracownika socjalnego, projekt ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych oraz projekt ustawy o wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnością.

Przewodniczącym Komisji jest **Włodzimierz Kałek**, dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w **Poznaniu**, jego zastępcami: **Andrzej Kaczorowski**, dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w **Łodzi** oraz **Waldemar Wendrowski**, wiceprezydent **Tomaszowa Mazowieckiego**, a sekretarzem **Wanda Kolińska**, dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w **Pile**. Jej prace z ramienia Zarządu nadzoruje **Janusz Żmurkiewicz**, prezydent **Świnoujścia**.

2.13. Komisja Promocji i Ochrony Zdrowia

W 2008 roku Komisja spotkała się **2 razy**: 24 stycznia w **Warszawie** i 9 października w **Krakowie**.

Gościem pierwszego spotkania członków komisji była Iwona Grabowska, przedstawiciel Departamentu Dialogu Społecznego (Ministerstwo Zdrowia), która wyjaśniała zawilości ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, o ochronie indywidualnych i zbiorowych praw pacjenta oraz o Rzeczniku Praw Pacjenta i dobrowolnych dodatkowych ubezpieczeniach zdrowotnych.

Drugie posiedzenie Komisji odbyło się podczas trwania I Ogólnopolskiej Konferencji „Opieka nad dzieckiem w żłobku – nowe spojrzenie”. Komisja wyraziła swoją opinię w sprawie żłobków (opracowano stanowisko) oraz w sprawie zmian systemowych w opiece zdrowotnej.

Przewodniczącym Komisji jest **Andrzej Bohosiewicz** - dyrektor Biura ds. Ochrony Zdrowia w UM **Krakowa**, wiceprzewodniczącą **Bogumiła Kempińska-Mirosławska** - UM **Łodzi**; opiekunem Komisji z ramienia Zarządu jest **Zbigniew Podraza**, prezydent **Dąbrowy Górniczej**.

2.14. Komisja Turystyki

W roku 2008 członkowie Komisji Turystyki uczestniczyli w Ogólnopolskim Forum Turystycznym „Turystyka siłą napędową rozwoju regionu” 25 - 26 lipca w **Lęborku**. Wzięli udział także w konferencji Biur Promocji w dniach 11-12 września w **Zielonej Górze**.

Przewodniczącym Komisji jest **Włodzimierz Klata** - z-ca burmistrza **Lęborka**, wiceprzewodniczącą **Teresa Kaczor** - naczelnik Wydziału Komunikacji Społecznej w **Częstochowie**, sekretarzem **Katarzyna Gądek** - dyrektor Wydziału Turystyki w **Krakowie**. Z ramienia Zarządu Komisja opiekuje się **Jacek Karnowski**, prezydent **Sopotu**.

2.15. Komisja Ustrojowa

Komisja Ustrojowa w 2008 roku nie spotkała się.

Przewodniczącym Komisji jest **Andrzej Kacperek**, z-ca prezydenta **Piotrkowa Trybunalskiego**. Z ramienia Zarządu prace Komisji nadzoruje **Marcin Kierwiński**, radny RM **Warszawy**.

3. Projekty realizowane w 2007 roku

.....

3.1. Projekt „Budowanie potencjału jednostek samorządu terytorialnego do lepszego dostarczania usług publicznych”, finansowany ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego

Od 1 stycznia 2007 Związek, w partnerstwie ze Związkiem Powiatów Polskich (ZPP), Związkiem Gmin Wiejskich RP (ZGWRP) i Norweskim Związkiem Władz Lokalnych i Regionalnych (KS) realizuje 4-letni projekt badawczo-doradczo-szkoleniowy pod nazwą „Budowanie potencjału jednostek samorządu terytorialnego do lepszego dostarczania usług publicznych”. Projekt jest finansowo wspierany dotacją z UKIE ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego wysokości **2,9 mln Euro**, stanowiącą 85% kosztów całkowitych. 15% kosztów ponosi Związek Miast Polskich i pozostałe 2 polskie organizacje, proporcjonalnie do zakresu uczestnictwa jednostek danej kategorii. **Udział własny ZMP jest równoważony przez oszczędności** w bieżących kosztach funkcjonowania biura, w części pracującej na rzecz projektu.

Celem projektu jest **poprawa jakości i efektywności dostarczania usług mieszkańcom i podmiotom gospodarczym**, poprzez:

- wzmocnienie bazy analitycznej do podejmowania decyzji przez osoby zarządzające w miastach i innych JST,
- bezpośrednie doradztwo i szkolenia dla pracowników samorządowych,
- identyfikację i upowszechnianie dobrych praktyk zarządzania usługami,
- wyjazdy studialne do Norwegii dla laureatów konkursu.

W efekcie chcemy wypracować akceptowalne i powszechnie rozpoznawalne standardy usług publicznych, oraz poprawić efektywność i skuteczność wydatkowania środków przeznaczanych przez JST na finansowanie usług, a poprzez to wzmocnić zaufania wobec samorządu terytorialnego.

Działania projektu obejmują szereg komponentów:

- rozbudowa i doskonalenie systemu **benchmarkingu** usług publicznych dostarczanych przez j.s.t. (**System Analiz Samorządowych**) oraz wdrożenie systemu stałej wymiany doświadczeń w zakresie zarządzania między człon-

kami Związku (**Grupy Wymiany Doświadczeń**, tzw. *benchlearning*), wykorzystującego dane z SAS i testującego wskaźniki jakości usług dla SAS;

- **szkolenia** z zarządzania usługami społecznymi i technicznymi (organizowane wraz z Związkiem Powiatów Polskich);

- **konkursy „Samorządowy Lider Zarządzania** w dziedzinie usług społecznych i technicznych” (we współpracy z wszystkimi organizacjami), oraz organizację „dni otwartych” w siedzibach laureatów (we współpracy ze Związkiem Gmin Wiejskich RP) – jako formę identyfikacji i upowszechniania dobrych praktyk zarządzania, co wzmacnia kulturę innowacji w zarządzaniu usługami publicznymi;

- **wyjazdy studyjne/badawcze** przedstawicieli polskich JST do Norwegii.

Projekt swoim działaniem obejmie docelowo kilkaset JST w trakcie 4 lat realizacji, w tym kilkadziesiąt z nich (przedstawiciele laureatów konkursów na dobre praktyki zarządzania oraz uczestnicy grup wymiany doświadczeń) będzie uczestniczyło w wyjazdach studialnych do Norwegii. Adres strony internetowej projektu: www.jst.org.pl, stanowiącej jednocześnie witrynę internetową strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu. Link do niej znajduje się na głównej stronie internetowej Związku www.zmp.poznan.pl.

Do sprawnego zarządzania projektem i nadzoru nad poszczególnymi komponentami powołano w Biurze Zespół ds. Projektu Norweskiego – z kierownikiem projektu (dr Tomaszem Potkańskim, któremu z racji odpowiedzialności finansowej powierzono stanowisko z-cy dyrektora Biura Związku). W skład Zespołu wchodzi także: specjaliści ds. rozwoju instytucjonalnego, ds. szkoleń, ds. bazy dobrych praktyk, ds. monitoringu i ewaluacji projektu oraz informatyk SAS (wszyscy na częściach etatów, łącznie wszystkie osoby: 2,5 etatu), nadzorujący i wykonujący kluczowe działania w ramach projektu.

Realizacja projektu w ramach Biura ZMP odbywa się poprzez Dział Analityczno-Badawczy (SAS i Sekretariat Grup Wymiany Doświadczeń), oraz Dział Promocji i Współpracy Zagranicznej (Organizacja konkursów „Samorządowy Lider Zarządzania”, publikacje pokonkursowe, organizacja wyjazdów studialnych do Norwegii), Dział Finansowo-Księgowy (księgowość projektu, sprawozdawczość wobec UKiE), oraz Dział Organizacyjno-Administracyjny (sekretariat projektu), a także Zespół ds. Informacji i PR (zapewnienie promocji projektu). Jak wspomniano, udział własny ZMP, w tym 15 % kosztów osób specjalnie zatrudnionych do koordynacji projektu, jest równoważony

przez oszczędności w bieżących kosztach funkcjonowania biura, w części pracującej na rzecz projektu. Jednocześnie, poprzez podjęcie realizacji projektu, znacząco wzrósł zakres usług członkowskich, istnieją perspektywy pozyskania nowych członków, oraz wzmacniany jest autorytet ZMP jako wiodącej organizacji samorządowej w środowisku.

Projekt jest realizowany zgodnie z uaktualnionym planem, nadrabiając 6-miesięczne opóźnienia na starcie w 2007, powstałe z przyczyn formalnych (brak umowy finansowej z UKIE, a potem jej zabezpieczenia). Obecnie trwa drugi rok realizacji programu merytorycznego we wszystkich komponentach.

Stan realizacji w roku 2008 przedstawia się następująco:

Działanie 1: SAS i Grupy Wymiany Doświadczeń (GWD):

Z końcem 2008 roku zakończył się zasadniczy etap rozwoju informatycznego bazy SAS. Obejmuje ona już 9 funkcjonujących sektorów usług lub dziedzin przekrojowych ważnych z punktu widzenia zarządzania w miastach i innych JST. Aktualnie trwa rozbudowa bazy, tak aby pokazywała również dane dostępne dla powiatów i gmin wiejskich. Do II cyklu rocznego badań SAS w 2008 zgłosiło się 106 miast, co jest wzrostem o ponad 20 wobec roku 2007 i dobrze wróży rozwojowi Systemu.

I cykl roczny GWD (2007/2008) ukończyły 63 jednostki samorządu, pracujące w 11 grupach w tym 6 miejskich (**32 miasta członkowskie**). W badaniu ankietowym w 6 miesięcy po zakończeniu I cyklu GWD aż 93% uczestników oceniło GWD "dobrze" lub "bardzo dobrze". Do II edycji GWD zgłosiło się 67 JST (**34 miasta członkowskie** - w tym 9 do dwu grup, 21 powiatów i 12 gmin wiejskich), zaś większość jednostek samorządu z I edycji zdecydowała, że będą nadal współpracować i spotykać się 1-2 razy w kolejnym roku, aby kontynuować wymianę doświadczeń. We wspomnianym badaniu ankietowym uczestników I cyklu 95% z nich oceniło wiedzę pozyskaną w trakcie GWD jako "bardzo użyteczną" lub "użyteczną". Biuro ZMP koordynowało i wspomagało pracę grup od strony merytorycznej i logistycznej.

Działanie 2: Konkurs i Dobre Praktyki

W roku 2008 przeprowadzono II edycję konkursu "Samorządowy Lider Zarządzania - Usługi Techniczne". Z 38 JST, które złożyły aplikacje (46 odrębnych wniosków) 12 z nich nagrodzono, w tym **8 miast**. Laureaci w ramach

nagrody odbyli wyjazd studyjny do Norwegii, gdzie obserwowali podobne innowacyjne rozwiązania. Opracowano i rozesłano do wszystkich miast broszurę z opisami najlepszych praktyk. Rozpoczęły się dni otwarte w miastach laureatach, mające na celu prezentację nagrodzonych praktyk innym JST. W IV kwartale 2008 ukończono i wprowadzono do Bazy 28 nowych opisów Dobrych Praktyk, co daje łącznie 64 opisy dostępne w bazie DP. W badaniu ankietowym uczestników I cyklu programu, 65% osób które miały kontakt z Bazą Dobrych Praktyk "dobrze" lub "bardzo dobrze" oceniło jej użyteczność.

Działanie 3: Szkolenia z zarządzania usługami publicznymi

W maju 2008 zakończono I roczny cykl szkoleń z zarządzania usługami. Zakończyło je 151 osób uzyskując certyfikat, w tym 83 było reprezentantami miast członkowskich ZMP. W badaniu opinii po 6 miesiącach od zakończenia szkoleń 93% uczestników uważa, że dzięki udziałowi w szkoleniach znacznie wzrosły ich kwalifikacje, a 92% uważa, że wiedza jaką uzyskali jest "bardzo użyteczna lub użyteczna". Średnia ogólna ocena szkoleń w I cyklu, badana w 6 miesięcy po ich zakończeniu wyniosła 4,22 w skali 1-5. Szeroka kampania naboru do II cyklu szkoleń zaowocowała wzrostem liczby uczestników. Do II cyklu szkoleń (2008/2009) zgłosiło się 508 osób (w tym **z miast członkowskich 202 osoby**). Po dwóch sesjach szkoleniowych średnia ogólna ocena szkoleń sięga 4,39 w skali 1-5. Wśród uczestników 90% uważa że wiedza przekazywana w trakcie szkoleń jest "bardzo użyteczna lub użyteczna". Umieszczony na stronie internetowej projektu "Test Samooceny Kompetencji" (tj. wiedzy, umiejętności i postawy) dla 16 typowych stanowisk urzędniczych w jednostkach samorządu – od których zależy zarządzanie usługami – został już wypełniony przez 291 osób.

Strona internetowa projektu www.jst.org.pl w roku 2008 zanotowała łącznie 11275 wejścia użytkowników unikalnych (odrębne numery IP), w tym w 2 kwartale 2474, w 3 kwartale 2780 a w 4 kw 2897 unikalnych wejść, czyli średnio w roku ok. 938 /mies. Na koniec roku 2008 E-biuletyn projektu jest rozsyłany comiesięcznie do 2400 zarejestrowanych użytkowników (1100 JST + 1300 osób – pracowników samorządowych). Opisy komponentów na stronie internetowej projektu zostały zaktualizowane po zakończeniu I cyklu rocznego pracy. Inne treści merytoryczne są stale aktualizowane. W badaniach opinii uczestników I cyklu projektu - aż 79% uznało stronę internetową za "bardzo użyteczną" lub "użyteczną".

Działanie 4: Wyjazdy studialne do Norwegii

Komponent współpracy polsko-norweskiej jest w pełni realizowany. W trakcie I i II kwartału 2008 w Norwegii przebywały 3 grupy studialne (łącznie 25 osób z 13 JST, w tym **9 miast członkowskich**) - laureatów Konkursu Dobrych Praktyk z roku 2007 oraz 4 indywidualnych stażystów. Ocena ogólna wyjazdu studialnego była bardzo wysoka - 4,72 w skali 1-5. W czerwcu odbyło się spotkanie podsumowujące dla uczestników wyjazdów z udziałem przedstawicieli partnerów norweskich i Ambasady Norwegii. W IV kwartale 2008 w Norwegii przebywały 3 dalsze grupy studialne (łącznie 26 osób z 14 JST, w tym **9 miast członkowskich**) - laureatów Konkursu DP z 2008. Ocena uczestników była jeszcze wyższa i wyniosła 4,83 w skali 1-5, w tym 84% osób oceniło wyjazd bardzo dobrze, a 16% dobrze.

Działanie 5: Zarządzanie projektem

W trakcie roku 2008 - dzięki dobrej współpracy z UKIE nadrobione zostało blisko kwartale opóźnienie w refundowaniu wydatków, które powstało w roku 2007 i stwarzało zagrożenie dla utrzymania płynności finansowej projektu. W chwili obecnej nie ma zagrożeń dla uzyskania zaplanowanych rezultatów projektu. Współpraca z partnerem norweskim (KS) jest bardzo dobra. W roku 2008 zorganizowano 4 posiedzenia Komitetu Sterującego. W opinii ZMP, jak również naszych partnerów, w tym Norwegów, zarządzanie projektem jest prowadzone bez przeszkód, przy wzajemnym zaufaniu partnerów, zarówno polskich jak i norweskich.

Urząd Kontroli Skarbowej w Poznaniu, działając w imieniu Ministerstwa Finansów przeprowadził w IV kwartale 2008 kompleksową kontrolę (audyt) projektu i przedłożył dyrektorowi Biura protokół kontroli, w którym stwierdza poprawną realizację programu wg umowy i prawa polskiego oraz pełne spełnianie wymogów sponsora i nie stwierdza jakichkolwiek, nawet najmniejszych uchybień. Jest to bardzo wysoka i satysfakcjonująca ocena oddająca wysiłek włożony przez Biuro ZMP i partnerów w realizację projektu.

Bardziej szczegółowy opis znajduje się w ramach sprawozdania pozostałych działów.

3.2. System Analiz Samorządowych

Projekt SAS, realizowany konsekwentnie od połowy lat 90.tych, jest niewątpliwie **jedynym w Polsce** przedsięwzięciem systematycznego **monitoringu wybranych sektorów działalności samorządów miast**, prowadzonym na podstawie twardych danych, pozyskiwanych z miast. System umożliwia:

- **porównanie jakości** usług w danym sektorze w różnych miastach,
- **uchwycenie dynamiki zmian** w jakości tych usług, a także tendencji, jakie można zaobserwować w monitorowanych dziedzinach.

Działalność Działu Analityczno-Badawczego obejmowała realizację zadań w ramach projektu „norweskiego” „Budowanie potencjału instytucjonalnego samorządów do lepszego dostarczania usług publicznych mieszkańcom” (dotyczy to realizacji SAS i Grup Wymiany Doświadczeń) oraz obsługę komisji związku i konferencji umieszczonych w rocznym planie.

Realizacja Programu SAS w 2008 roku obejmowała:

- a) **dalsze doskonalenie monitoringu miast** - Systemu Analiz Samorządowych pracującego w witrynie internetowej Związku, łącznie ze zmianą wizerunku strony internetowej SAS i doskonaleniem sposobu zobrazowania wskaźników;

Baza SAS podzielona została na trzy odrębne bazy uwzględniające typ administracyjny jednostki – obecnie można korzystać z SASu w następującym układzie: miasta i gminy miejsko-wiejskie, gminy wiejskie oraz powiaty ziemskie.

W II połowie roku 2008 w wyniku prac zmieniała się zawartość poszczególnych modułów – obecnie każde miasto może korzystać z SAS w sposób Standardowy lub rozszerzony. Sposób standardowy oznacza przeglądanie wartości wskaźników budowanych w oparciu o dane ze statystyki publicznej - są one dostępne dla wszystkich miast i gmin miejsko-wiejskich a także dla gmin wiejskich i powiatów ziemskich. Różnica między obydwoma sposobami korzystania jest widoczna przy analizie usług publicznych. Miasta, które uczestniczyły w kolejnych latach w SAS mają dane oraz wartości wskaźników dla lat, w których dostarczyły dane. Jeśli dane miasto nie uczestniczyło dotąd w SAS i nie wprowadzało danych dotyczących „swoich” usług publicznych, to te pola będą puste.

SYSTEM ANALIZ SAMORZĄDOWYCH

Gminy miejskie i miejsko-wiejskie

Gminy wiejskie

Powiaty

Co to jest System Analiz Samorządowych *więcej*

Jak korzystać ze strony SAS - *więcej*

Monitorowanie usług publicznych w miastach *więcej*

Analizy w oparciu o statystykę publiczną *więcej*

Wskaźniki zrównoważonego rozwoju - *więcej*

Jak przystąpić do badań SAS - *więcej*

AKTUALNOŚCI:

Nowy cykl badań SAS – dane za rok 2007

Konferencja, Warszawa 10.09.2008 – Podsumowanie I cyklu pracy GMD

Więcej informacji nt projektu: www.jst.org.pl

Link do BDR GUS

Kontakt Biuro SAS: tel +61-6335057

W roku 2007 badania SAS włączone zostały w realizację projektu „Budowanie potencjału instytucjonalnego samorządów dla lepszego dostarczania usług publicznych” i są współfinansowane ze środków Rządu Norweskiego.

Partnerami są: Związek Gmin Wiejskich, Związek Powiatów Polskich, Norweski Związek Władz Lokalnych i Regionalnych

Moduł 1: „Monitorowanie usług publicznych” służy do wprowadzenia przez miasta danych dotyczących usług przez siebie wykonywanych (w odróżnieniu od innych, ten moduł wymaga logowania).

Moduł 2: „Obraz mojego miasta” pozwala na uzyskanie obrazu danych dla danego miasta:

- (a) w kolejnych wybranych latach, lub
- (b) w porównaniu z wybranymi miastami.

Dotyczy to danych udostępnionych przez miasta (dostępne dla tych, które je wprowadziły – patrz: Moduł 1), jak i danych ze statystyki publicznej (dostępne dla wszystkich JST), w tym w postaci wskaźników zrównoważonego rozwoju. Użytkownik ma do dyspozycji zestawienia tabelaryczne i graficzne.

Moduł 3: „Prezentacja wyników wg dziedzin i sektorów usług” pozwala na uzyskanie przeglądu wartości wskaźników dla dowolnie wybranej grupy miast, w tym wg grup porównawczych. Daje to obraz sytuacji w danym sektorze usług lub w danej dziedzinie przekrojowej, w tym zestaw wskaźnikach zrównoważo-

nego rozwoju. Użytkownik ma do dyspozycji zestawienia tabelaryczne i graficzne, a także coroczne pisemne raporty porównawcze przygotowane przez ekspertów SAS.

Moduł 4: „Grupy Wymiany Doświadczeń” służy jako baza informacji użytecznych dla członków grup w kolejnych cyklach pracy. Obecnie znajdują się w nim informacje z I cyklu GWD (2007-2008), oraz lista miast, które zgłosiły się do kolejnej edycji.

Moduł 5: „Badania ankietowe mieszkańców” pozwala na zapoznanie się z metodologią i kwestionariuszami badań ankietowych odbiorców usług w różnych sektorach SAS, oraz w odniesieniu do badań jakości życia.

Moduł 6: „Baza dobrych praktyk” pozwala na dostęp do skatalogowanych opisów przykładów dobrego zarządzania usługami społecznymi i technicznym, które zostały nagrodzone w konkursach „Samorządowy Lider Zarządzania 2007 i 2008”. Baza jest stale rozbudowywana. (na stronach internetowych Związku i innych partnerów znajdują się także inne ciekawe bazy dobrych praktyk).

- b) przy pomocy pakietu SAS - **monitorowanie** trzech dotychczas badanych **sektorów usług publicznych** tj: **kultura, pomoc społeczna, transport** (obecnie dostępne dane z miast z lat 1999-2007) oraz dwóch nowych tj.: **komunalna gospodarka mieszkaniowa** oraz **usługi komunalne** czyli woda, ścieki, odpady stałe (dane dostępne z miast od 2007 roku).

Do badań za rok 2007 zgłosiło się 106 miast. 93 miasta wypełniły ankietę w sektorze kultury i w sektorze pomocy społecznej, 75 miast w sektorze transportu; 86 wypełniło ankietę z zakresu komunalnej gospodarki mieszkaniowej a 79 w sektorze usług komunalnych.

- c) monitorowanie sektora **oświaty** – dotychczas badany na podstawie danych zbieranych z miast sektor oświaty został całkowicie zasilony danymi z roku 2007 z **Systemu Informacji Oświatowej**; wprowadzone zostały dane w podziale gminy miejskie i miejsko-wiejskie, gminy wiejskie i powiaty. W roku 2008 uzupełnione zostały również dane w takim podziale dla lat 2005 i 2006.

- d) kontynuowanie prac nad zestawem **wskaźników** służących do badania **zrównoważonego rozwoju** miast oraz umieszczenie tych wskaźników na stronach SAS dla wszystkich gmin miejskich i miejsko-wiejskich oraz gmin wiejskich (dane dla 2007 roku) w podziale na trzy łady: gospodarczy, społeczny, środowiskowo-przestrzenny; wartości wskaźników w tej ankiecie opierają się na danych z Banku Danych Regionalnych; w roku 2008 zostały wprowadzone również dane z roku 2006 dla gmin miejskich oraz miejsko-wiejskich;
- e) **rozszerzono SAS o analizy przekrojowe dwóch grup danych**(tzw. dziedzin przekrojowych), które nie stanowią konkretnych usług, ale decydują o warunkowaniach i procesach zarządzania sprawami lokalnymi. Są to:
- **demografia** (w tym: struktura ludnościowa i jej zmiany, migracje) – w r. 2008 wprowadzono dane od 2003 – 2007 dla gmin miejskich i miejsko-wiejskich oraz gmin wiejskich; docelowo dane demograficzne obejmowały dostępne będą również dla powiatów dla wszystkich jednostek od 1999 r.,
 - **finanse JST** – wprowadzone zostały dane dla lat 2004 – 2007 dla wszystkich gmin miejskich i miejsko-wiejskich (z wyodrębnieniem finansów dla miast na prawach powiatu), dla gmin wiejskich oraz powiatów
- f) zmieniona została również ankietę **wiadomości ogólne**, dotychczas ankietę wypełniana była przez miasta; obecnie została rozbudowana i od ostatniej edycji badań - dla danych z roku 2007 – jest zasilana wyłącznie danymi z GUS (BDR) dla wszystkich gmin miejskich i miejsko-wiejskich. Obecnie ankietę **podstawowe wiadomości statystyczne** zawiera informacje w następującym układzie: demografia, zagospodarowanie terenu, grunty komunalne, planowanie przestrzenne, finanse JST, infrastruktura społeczna, infrastruktura techniczna, przedsiębiorczość

Narzędzia SAS pozwalają na **mierzenie najważniejszych parametrów z zakresu skuteczności, dostępności, kosztochłonności i efektywności usług publicznych w miastach**. Dzięki graficznym i tabelarycznym zestawieniom wartości wskaźników na stronach internetowych ZMP – prezentowanych w przekrojach demograficznych, geograficznych i administracyjnych - można szybko porównać wyniki i koszty badanych usług w miastach uczestniczących w badaniach. Analiza porównawcza SAS pozwala doskonalić świadczenie usług publicz-

nych i racjonalizować działania samorządów na rzecz mieszkańców (świadczenie możliwie najlepszych usług za rozsądną cenę). Dzięki porównaniom można Oce-
nić własne wyniki w różnych dziedzinach życia społecznego na tle innych miast.

19 maja 2008 roku w Warszawie odbyły się **warsztaty dotyczące Systemu Analiz Samorządowych**. Warsztaty podzielone zostały na dwie części – w pierwszej, ogólnej części zaprezentowany został stan dotychczasowych prac nad rozwojem Systemu Analiz Samorządowych oraz prace przy Projekcie „Budowa-
nie potencjału instytucjonalnego samorządów do lepszego dostarczania usług publicznych mieszkańcom(...)”, w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowe-
go, w który badania SAS zostały również włączone. Omówiono również te sektory badań w SASie, które opierają się na danych pochodzących z innych źródeł niż urzędy miast, czyli sektor oświaty - na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej oraz sektor finansów jednostek samorządu terytorialnego – na bazie danych z Ministerstwa Finansów oraz danych GUS-u. Zaprezentowano również ankietę podstawowe wiadomości statystyczne, uzupełnianą obecnie danymi wyłącznie z GUS-u.

W drugiej części warsztatów odbyły się spotkania w grupach odpowiadających poszczególnym sektorom badań - kultura, komunalna gospodarka mieszkaniowa, pomoc społeczna, transport i usługi komunalne (sektor wod.-kan., odpady stałe). Omówiono zawartość poszczególnych ankiet, sposób wprowadzania danych do ankiet oraz problemy pojawiające się podczas wypełniania ankiet.

Spotkania **Grup Wymiany Doświadczeń** (GWD) samorządów miejskich w ramach projektu „Budowanie potencjału instytucjonalnego jednostek samorządu do lepszego dostarczania usług” – to innowacyjna forma wzajemnej wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy praktykami samorządowymi odpowiadającymi za dostarczanie usług w głównych dziedzinach dostarczania usług publicznych. Metoda ta jest wzorowana na 5 letnich doświadczeniach naszego partnera – Norweskiego Związku Władz Lokalnych i Regionalnych.

Wśród samorządów miejskich powstało – na zasadzie zgłoszenia i otwartego naboru wśród członków - sześć grup tematycznych, w każdej po siedem samorządów, które zdecydowały się wspólnie analizować i doskonalić swoje usługi publiczne. Tematyka pracy grup obejmuje (z zakresu usług społecznych) zarzą-

dzanie oświata, pomocą społeczną, kulturą, a z zakresu usług technicznych - transport miejski i drogownictwo, gospodarkę mieszkaniową i gospodarkę komunalną (wodociągi/kanalizacja i odpady stałe).

Zadaniem grup jest z jednej strony testowanie wskaźników do SAS – tak aby były jak najbardziej użyteczne dla szerokiej rzeszy samorządów, a z drugiej strony analiza własnych kosztów i wyników oraz porównanie sposobu realizacji lokalnych usług publicznych (w kontekście tych wyników i kosztów) z innymi miastami. Na koniec 7-miesięcznego okresu pracy grupy (6 spotkań) przedstawiciele każdej z uczestniczących JST wykonywali ćwiczenie - przygotowanie planu wdrożenia wybranej innowacji, realizowanej przez inne współpracujące JST.

W roku 2008 kontynuowano prace I edycji GWD oraz rozpoczęto II edycję prac GWD.

W 2008 roku odbyły się następujące **spotkania I edycji GWD**:

- kultura – Żagań, 17 stycznia; Słupsk, 21-22 lutego; Gorzów Wlkp., 26-27 marca; Bytom, 23-24 kwietnia; Grudziądz 28-29 maja; Kraków, 15-16 czerwca;
- oświata – Otwock, 27-28 marca; Olsztyn, 25-26 kwietnia; Wąbrzeźno 29-30 maja; Myszków, 3-4 lipca;
- pomoc społeczna – Szamotuły, 11-12 marca; Konin, 15-16 kwietnia; Sopot, 11-12 czerwca; Częstochowa, 3-4 lipca, Bielsko-Biała, 11-12 września;
- transport miejski – Słupsk, 9-10 stycznia; Grudziądz, 10-11 marca; Świdnica 21-22 kwietnia; Szczecin 27-28 maja; Poznań, 26-27 czerwca;
- gospodarka mieszkaniowa – Pabianice, 13 lutego; Ciechanów, 10 kwietnia; Dzierżoniów 26-27 maja; Poznań, 26-27 czerwca;
- gospodarka komunalna – Mszczonów, 10-11 stycznia; Kozienice, 6-7 marca; Wieruszów, 10-11 kwietnia; Kartuzy, 15 – 16 maja; Reda, 19-20 czerwca;

Zestawienie miast uczestniczących w pracach I edycji GWD:

Kultura: Bytom, Gorzów Wlkp., Grudziądz, Słupsk, Toruń, Żagań;

Oświata: Jarocin, Koszalin, Myszków, Olsztyn, Otwock, Rypin, Wąbrzeźno;

Pomoc społeczna: Bielsko-Biała, Częstochowa, Dzierżoniów, Konin, Sochaczew, Sopot, Szamotuły;

Transport miejski: Grudziądz, Jaworzno, Szczecin, Świdnica, Słupsk;

Gospodarka mieszkaniowa: Ciechanów, Dzierżoniów, Gdańsk, Gorzów Wlkp., Pabianice, Poznań;

Gospodarka komunalna: Dąbrowa Górnicza, Kartuzy, Kozienice, Łódź, Mszczonów, Reda, Wieruszów.

10 września 2008 roku odbyło się w Warszawie spotkanie podsumowujące I edycję prac Grup Wymiany Doświadczeń. W GWD wzięło udział łącznie 67 jednostek samorządu terytorialnego, **w tym 34 miasta**, 13 gmin wiejskich i 20 powiatów. Każda grupa liczyła po 6-7 miast i koncentrowała się na zarządzaniu inną usługą publiczną, spotykając się między październikiem 2007 a czerwcem 2008 przynajmniej 6 razy, tak aby każde miasto gościło u siebie partnerów. Większość grup ustaliła, że chce się spotykać w kolejnym roku, tylko rzadziej – raz, dwa razy w roku, aby kontynuować wymianę doświadczeń. Związek nadal będzie wspierał te działania, ponieważ zależy nam na długofalowych efektach, zwiększaniu szans na wdrożenie opracowanych planów i kontynuację szkolenia pracowników samorządowych.

Uczestnicy Grup Wymiany Doświadczeń po kolejnych spotkaniach wypełniali ankiety w których oceniali, m.in. współpracę w grupie, sposób prowadzenia spotkań przez koordynatorów zaangażowanych przez ZMP, zaangażowanie uczestników, użyteczność nabytej wiedzy merytorycznej, itd. Ogólna ocena cyklu GWD w opinii uczestników wyniosła 4,42 w skali 1-5, co – według prowadzącego badanie Krzysztofa Jaszczołta, specjalisty ds. monitoringu i ewaluacji - jest wyjątkowo wysoką notą. Ankietowani podkreślali, że atutem pracy w GWD była możliwość omówienia kluczowych i aktualnych problemów ich branży, różnorodność poruszanych zagadnień, a także możliwość praktycznego zastosowania omawianych rozwiązań. Podczas konferencji przedstawiciele poszczególnych

grup tematycznych zaprezentowali przykłady doskonalenia usług wypracowanych w grupach zarządzania.

W drugiej części spotkania wzięli udział koordynatorzy i organizatorzy II cyklu GWD, którzy zapoznali się z harmonogramem pracy na najbliższy rok, dyskutowali nad wnioskami z I cyklu oraz wskazówkami metodycznymi dla II cyklu pracy, które przedstawił dr Jacek Nowak, koordynator komponentu GWD.

W II połowie roku 2008 miał miejsce nabór do prac **II edycji GWD** i odbyły się następujące spotkania:

- kultura – Częstochowa, 9-10 października; Kielce, 4-5 grudnia;
- oświata – Skierniewice, 28-29 października; Słupsk, 4-5 grudzień;
- pomoc społeczna – Oświęcim, 28-29 października; Gdańsk, 2-3 grudnia;
- transport miejski – Rybnik, 22-23 października; Łódź, 9-10 grudzień;
- gospodarka mieszkaniowa – Mielec, 10 października; Pabianice, 4-5 grudnia;
- gospodarka komunalna - Pabianice, 9-10 października; Szydłowiec, 4-5 grudnia;

Zestawienie miast (34) uczestniczących w pracach II edycji GWD:

Kultura: Częstochowa, Elbląg, Kielce, Łódź, Kozienice, Szczecin, Szydłowiec, Tarnów, Tomaszów Mazowiecki;

Oświata: Biała Podlaska, Brusy, Dzierżoniów, Grodzisk Wlkp., Sępólno Krajeńskie, Skierniewice, Słupsk;

Pomoc społeczna: Częstochowa, Gdańsk, Kartuzy, Murowana Goślina, Oświęcim, Rzeszów, Szczecin;

Transport miejski: Elbląg, Kraków, Łódź, Poznań, Rybnik, Rzeszów;

Gospodarka mieszkaniowa: Bolesławiec, Jaworzno, Kutno, Mielec, Oświęcim, Szklarska Poręba;

Gospodarka komunalna: Gdańsk, Jaworzno, Pabianice, Poznań, Rawicz, Rybin, Szydłowiec.

3.3. „Program na rzecz aktywnego udziału władz samorządowych w ochronie klimatu”

W związku z przyznaniem Polsce organizacji XIV Konferencji Klimatycznej ONZ (COP 14) Związek podjął starania o zorganizowanie – jak w latach poprzednich w innych krajach goszczących COP – części samorządowej Konferencji. Opis znajduje się w punkcie 4 Sprawozdania, dotyczącym współpracy zagranicznej.

Podejmując to zadanie Zarząd Związku zdecydował się na realizację większego projektu, na który środki pozyskano z **Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**.

Jego celem jest edukacja różnych grup docelowych - przedstawicieli władz samorządowych w zakresie działań na rzecz ochrony klimatu i promocji takich działań oraz – poprzez szkoły samorządowe – dzieci i młodzieży w zakresie zwiększania świadomości ekologicznej i promowania bezpośrednich lokalnych działań chroniących klimat.

Projekt jest realizowany od 1 października 2008, końcowe rozliczenie zaplanowano na koniec kwietnia 2009. NFOŚ pokrywa ponad 76% kosztów kwalifikowanych projektu. Realizując projekt Związek współpracuje z podmiotami krajowymi (Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska) i zagranicznymi (ICLEI – Międzynarodowa Rada Samorządów na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju, której Związek jest członkiem).

Projekt obejmuje:

- seminaria i konferencje, w tym międzynarodową **Samorządową Sesję Klimatyczną** podczas COP 14 w grudniu 2008 roku w Koninie i Poznaniu (omówione w następnym rozdziale),
- publikacje tematyczne w „**Samorządzie miejskim**” (omówione w rozdziale dot. publikacji i informacji),
- materiały audiowizualne (płyta CD, film TV), promujące działania na rzecz ochrony klimatu, adresowane do radnych i do uczniów gimnazjów,
- bazę dobrych praktyk lokalnych na rzecz ochrony klimatu.

4. *Współpraca zagraniczna*

4.1. Projekty

4.1.1. Program UE „Europa dla Obywateli” 2007-2013

Od wielu już lat Związek Miast Polskich jest promotorem i koordynatorem współpracy miast partnerskich. Obok konferencji miast partnerskich, seminariów informacyjnych, dotyczących różnych form wsparcia współpracy i rozwoju miast, zaangażowany jest w promocję programu Komisji Europejskiej poświęconego miastom partnerskim. W latach 2004-2006 program funkcjonował pod nazwą „Promowanie aktywnego obywatelstwa europejskiego – wsparcie dla miast partnerskich”, a od 2007 roku znany jest pod nazwą „Europa dla obywateli 2007-2013”.

Celem jego (jak i jego poprzednika z ubiegłych lat) jest wspieranie różnych działań i organizacji promujących „aktywne obywatelstwo europejskie”, tzn. zaangażowanie obywateli i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w proces integracji europejskiej w tym m.in. współpracy partnerskiej miast. Od 2007 roku składa się on z 4 priorytetów:

1 – Aktywni obywatele dla Europy (partnerstwo miast; projekty obywatelskie i środki wsparcia).

2 – Aktywne społeczeństwo obywatelskie w Europie (wsparcie strukturalne dla organizacji badających europejski porządek publiczny; wsparcie strukturalne dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego na poziomie europejskim; wsparcie dla projektów inicjowanych przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego).

3 – Razem dla Europy (wydarzenia o szerokim oddźwięku publicznym; badania; narzędzia informowania i rozpowszechniania informacji).

4 – Aktywna pamięć europejska.

Nowy przewodnik wnioskodawcy dostępny jest na stronie internetowej Związku, w dziale „miasta bliźniacze” (www.zmp.poznan.pl)

Ruszyła nowa strona internetowa www.twinning.org poświęcona współpracy partnerskiej stworzona przez Radę Gmin i Regionów Europy (CEMR). Składa się ona z dwóch części: europejskiej i międzynarodowej. Oprócz infor-

macji o współpracy partnerskiej **strona ułatwia poszukiwanie partnerów** za pomocą specjalnego formularza online. Strona jest **dostępna w języku polskim**, dzięki tłumaczeniu dokonanemu przez Biuro Związku.

W ramach projektu między innymi:

- a) zorganizowaliśmy **doroczne seminarium informacyjne** (patrz p. 4.2.1),
- b) przewodniczący Europejskiej Sieci Koordynatorów Współpracy Bliźniaczej CEMR (**Janusz Marszałek, prezydent Oświęcimia**) oraz przedstawicielka Związku w tej Sieci (**Katarzyna Paczyńska**), uczestniczyli w **spotkaniu konsultacyjnym, dotyczącym zmian w programie „Europa dla obywateli”**, które odbyło się 16 grudnia w Brukseli.
- c) w dniu 8 maja z inicjatywy Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy pracownice działu zagranicznego ZMP (Hanna Leki i Katarzyna Paczyńska) przeprowadziły w Warszawie **szkolenie z programu „Europa dla obywateli” dla pracowników UM**.

4.1.2 „Program na rzecz aktywnego udziału władz samorządowych w ochronie klimatu”

Podjmując przygotowania do Sesji Samorządowej podczas XIV Konferencji Klimatycznej ONZ (COP 14 – patrz punkt 3.3) Zarząd Związku zdecydował się na realizację większego projektu, na który środki pozyskano z **Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**

Jego celem jest edukacja różnych grup docelowych - przedstawicieli władz samorządowych w zakresie działań na rzecz ochrony klimatu i promocji takich działań oraz – poprzez szkoły samorządowe – dzieci i młodzież w zakresie zwiększania świadomości ekologicznej i promowania bezpośrednich lokalnych działań chroniących klimat.

Projekt jest realizowany od 1 października 2008, końcowe rozliczenie zaplanowano na koniec kwietnia 2009. NFOŚ pokrywa ponad 76% kosztów kwalifikowanych projektu. Realizując projekt Związek współpracuje m.in. z **ICLEI** – Międzynarodową Radą Władz Lokalnych na rzecz Zrównoważonego Rozwoju, której Związek jest członkiem, a za jej pośrednictwem z takimi organizacjami bezpośrednio działającymi dla ochrony klimatu, jak **Energie Cités** (w tym z jej polskim „oddziałem”, któremu przewodniczy wiceprezydent Bielska-Białej, Zbigniew Michniewski) czy **Climate Alliance**.

Projekt obejmuje m.in. dwa działania, realizowane we współpracy zagranicznej:

- międzynarodową **Samorządową Sesję Klimatyczną** podczas COP 14, w dniach 9-11 grudnia 2008 roku w Koninie i Poznaniu (patrz punkt 4.2.12),
- **bazę dobrych praktyk lokalnych** na rzecz ochrony klimatu, która jest redagowana także w języku angielskim, co umożliwi promocję innowacyjnych działań polskich miast na forum międzynarodowym.

Będziemy także promować w Polsce **Konwencję Burmistrzów (Covenant of Mayors)**, podpisaną 10 lutego 2009 w Brukseli (dotąd podpisaną przez 372 miasta z 30 krajów Europy, w tym 3 z Polski: **Bielsko-Biała, Niepołomice i Warszawa**).

4.2. Konferencje

4.2.1. Seminarium informacyjne nt. Programu „Europa dla obywateli”, 4 lutego, Warszawa

Blisko **100 przedstawicieli** miast członkowskich ZMP wzięło udział w Seminarium informacyjnym Związku Miast Polskich „**Europa dla obywateli**”

Podczas spotkania przedstawiono aktualne zasady działania programu, które omówiła **Natasha Jovicic** z Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego. W swojej prezentacji wskazała ona korekty programu i priorytety tematyczne UE na rok 2008. Przedstawicielka Agencji zaprezentowała również procedurę wypełniania formularza wniosku on-line. Pani Jovicic oraz pracownicy Biura ZMP odpowiadali następnie na liczne pytania uczestników seminarium.

4.2.2. Konferencja podsumowująca projekt promowania polityki równości w życiu lokalnym, 20-21 lutego, Pisa

Lokalne działania na rzecz równości były wiodącym tematem konferencji podsumowującej kilkuletni projekt CEMR, którego efektem było opracowanie i promowanie **Europejskiej Karty równości kobiet i mężczyzn w życiu lokalnym**. Dokument ten jest żywą deklaracją, skierowaną do samorządów lokalnych i regionalnych, zachęcającą do realizowania i wspierania polityki równości płci we wszystkich obszarach życia – niezależnie od kompetencji i wielkości jednostek, które w myśl zasady subsydiarności są najbliższymi mieszkańców i poprzez swoje kompetencje mogą tworzyć pro-równościową politykę

i klimat. Europejska Karta Równości Kobiet i Mężczyzn w Życiu Lokalnym została proklamowana w maju 2006 r. w Innsbrucku, podczas 23 Zgromadzenia Ogólnego CEMR, a także przez Radę Europy (podczas VI Europejskiej Ministerialnej Konferencji na rzecz Równości) oraz w Parlamencie Europejskim (na posiedzeniu Komisji Praw Kobiet i Równości Płci).

Istnieje wiele dokumentów dotyczących równości kobiet i mężczyzn w codziennym życiu, rośnie także świadomość społeczeństwa w tym zakresie. Jednak brak równości, na niekorzyść kobiet jest jeszcze ciągle widoczny. Karta poprzez swoje zalecenia i wytyczne ma pomóc niwelować te nierówności zauważalne szczególnie w miejscu pracy (np. niższe zarobki i stanowiska dla kobiet) oraz życiu politycznym, gdzie nadal aktywna jest mała liczba kobiet. Zaangażowanie kobiet w proces tworzenia polityk lokalnych i regionalnych umożliwi wzięcie pod uwagę ich doświadczenia i potrzeb. Równy udział kobiet i mężczyzn w życiu lokalnym i regionalnym jest gwarancją istnienia aktywnego społeczeństwa obywatelskiego, w którym aktywny udział mają kobiety. **Europejska Karta** ujmuje równość między dwoma płciami w wielu aspektach codziennego życia, takich jak: transport publiczny, miejsce pracy, opieka zdrowotna, bezpieczeństwo, mieszkalnictwo, ochrona środowiska, edukacja, pomoc socjalna, planowanie miejskie, zrównoważony rozwój, przemoc w rodzinie i inne. Jak pokazały rozmowy i przykłady, stereotypy wciąż istnieją, szczególnie w Europie Środkowej, Wschodniej i Południowej.

Na konferencji nie zabrakło głosu z Polski. **Jolanta Barska, burmistrz Nysy** mówiła o zorganizowanej wspólnie ze Związkiem Miast Polskich konferencji „*Kobiety w społecznościach lokalnych*” która odbyła się w grudniu 2007 r. w Nysie. Opisując sytuację kobiet w polskich samorządach stwierdziła, że poprawia się ona z roku na rok. Jak pokazują dane ośrodków badania opinii publicznej, od 1990 r. udział kobiet w polityce wzrósł o 10 %.

W Europie Kartę podpisały 562 samorządy, najwięcej z Włoch (202), Portugalii (117), Szwajcarii (78), Francji (35) i Hiszpanii (32). Przyjęcie Karty przez dany samorząd obliguje go do opracowania w ciągu dwóch lat od jej podpisania tzw. Równościowego Planu Działania, który wyznacza kierunki polityki oraz wskazuje środki potrzebne do ich realizacji. W Polsce - jak dotąd - żadna jednostka nie zdecydowała się przyjąć dokumentu.

Uczestnicy konferencji przyjęli deklarację końcową, która promuje równość kobiet i mężczyzn, nawołuje do zwalczania i zapobiegania dyskrymina-

cji, i nierówności w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym. W Deklaracji wezwano także do przestrzegania zasady parytetów na listach wyborczych do Parlamentu Europejskiego podczas wyborów w czerwcu 2009 (pełny tekst deklaracji znajduje się na stronie ZMP).

W konferencji uczestniczyły burmistrzynie i przedstawicielki z Polski: **Giżycka, Nysy, Obornik Wlkp., Puszczykowa i Warszawy**.

4.2.3. Konferencja Miast Partnerskich w Jerozolimie, 9-12 marca

Polska delegacja złożona z ponad 80 osób, w tym **40 przedstawicieli miast członkowskich ZMP**, uczestniczyła w dniach 9-12 marca 2008 w Międzynarodowej Konferencji Miast Bliźniaczych i Organizacji Samorządowych, Zorganizowanej przez Związek Władz Lokalnych Izraela (ULAI) z okazji 60-lecia państwa Izrael oraz 70-lecia ULAI. Wzięło w niej udział 800 osób z 46 krajów.

Liczna obecność prezydentów i burmistrzów miast oraz krajowych organizacji zrzeszających stowarzyszenia komunalne świadczy o tym, że władze lokalne przywiązują dużą wagę do budowania pokoju na świecie. W przyjętej Deklaracji uczestnicy spotkania oświadczyli, że pokój i szacunek między kulturami i religiami jest niezbędnym wstępnym warunkiem zbliżenia między ludźmi i narodami oraz podnoszenia atrakcyjności miast.

Polska reprezentacja (druga pod względem liczebności po niemieckiej, liczącej 160 osób, pokazała, że mimo niepokoju w tej części świata, współpraca społeczności lokalnych jest ważna dla pokoju. Wśród przedstawicieli polskich miast znaleźli się m.in. prezydenci – Poznania, Katowic, Oświęcimia, Będzina, Lublina, Częstochowy, Elbląga, Rudy Śląskiej oraz burmistrzowie – Czeladzi, Gołdapi, Płońska, Wolsztyna, Trzcianki.

Konferencja w części merytorycznej była poświęcona problemom funkcjonowania aglomeracji miejskich i partnerstwa miast z wszystkich regionów świata. Zwracano uwagę na specyfikę państwa Izrael oraz innych państw Bliskiego Wschodu, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji samorządów lokalnych. Najbardziej bolesnym tematem, który przewijał się w oficjalnych dyskusjach, był problem utrzymania pokoju pomiędzy Żydami i Arabami, a także bezpieczeństwa globalnego, szczególnie w krajach ogarniętych konflikt-

tami religijnymi i politycznymi. W warsztatach na temat budowania atrakcyjności i konkurencyjności miasta zaprezentowała się Częstochowa.

Szczególnym punktem pobytu w Izraelu było zwiedzanie Muzeum Pamięci Holocaustu, **Yad Vashem**, połączone z ceremonią składania wieńców dla upamiętnienia pomordowanych Żydów podczas ostatniej wojny światowej oraz symboliczne sadzenie drzewek w Lesie Miast Partnerskich.

Prezydenci i burmistrzowie uczestniczyli również w wielu spotkaniach o charakterze politycznym i biznesowym, które zaowocowały nawiązaniem ciekawych kontaktów. W Jerozolimie na spotkaniu z Towarzystwem Przyjaźni Izrael-Polska, w obecności Shevah'a Weiss'a, byłego ambasadora Izraela w Polsce oraz aktualnej ambasador RP w Izraelu, Agnieszki Magdziak-Miszewskiej, dyrektor Biura ZMP, Andrzej Porawski przekazał **ponad 100 książek wydanych** przez polskie miasta na temat dziejów społeczności żydowskich na ich terenie. Publikacje te zostały zebrane przy okazji ankiety Związku i zaprezentowane podczas konferencji ZMP „Działania miejskich społeczności lokalnych dla zachowania i upamiętnienia dziedzictwa żydowskiego w Polsce”, która odbyła się w Lublinie 22 lutego br.

Przedstawiciele polskich miast, które mają miasta bliźniacze w Izraelu, **odwiedzili swoich partnerów.**

4.2.4. VIII Polsko-Niemiecka Konferencja Miast Partnerskich „Znów razem w Europie – wspólna dyskusja polskich i niemieckich samorządów”, 25-26 listopada, Brühl k/Kolonii

150 przedstawicieli polskich i niemieckich miast, gmin i powiatów, z udziałem gości m.in. z Komisji Europejskiej i posłów do Parlamentu Europejskiego, dyskutowało o aktualnych, istotnych dla szczybla samorządowego obu krajów zagadnieniach.

Wspólna dyskusja uczestników Konferencji obejmowała trzy panele dotyczące bieżących w Unii Europejskiej zagadnień: rolę gmin w ochronie klimatu w Europie, wpływ zmian demograficznych na gminy i ich możliwości działań, nowe cele polityki spójności UE a samorządy w Polsce i w Niemczech.

Uczestnicy dyskusji panelowej dot. ochrony klimatu podkreślali rolę gmin w tym procesie. Miasta muszą poważnie traktować działania na rzecz ochro-

ny klimatu. Nie może być rozróżnienia między ekologią a ekonomią. Dla świata i miast nie ma przyszłości bez jasnych decyzji dotyczących ochrony Klimatu. Samorządy są najwłaściwszym w społeczeństwie miejscem dla ochrony klimatu. Władze lokalne mogą dostarczać wzorców ochrony środowiska przez modernizację budynków użyteczności publicznej, promocję przyjaznych dla środowiska środków lokomocji, odpowiednie zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego, czy edukację proklimatyczną w szkołach. Często samorządy muszą konfrontować się z konsekwencjami zmian klimatycznych np. skutkami kataklizmów. W aspekcie ekonomicznym niepodjęcie działań jest droższe niż inwestycje na rzecz ochrony klimatu. Przykłady inwestycji lokalnych w oszczędne i odnawialne źródła energii wskazał wiceprezydent Bielska-Białej, prezes Zarządu Stowarzyszenia Gmin Polska Sieć *Energie Cités*, **Zbigniew Michniowski**.

Obserwowane w ostatnich latach zjawiska demograficzne jak starzenie się społeczeństwa, wielonarodowość i spadek liczby ludności mają istotny wpływ na funkcjonowanie gmin. Intensywność tych zjawisk jest różna w poszczególnych regionach, co prowadzi do swoistej konkurencji między samorządami. Istnieje konieczność badania, analizowania i prognozowania skutków zjawisk demograficznych dla gmin. Podczas konferencji prezentowano przykłady takich działań. Miasta i gminy muszą z jednej strony zapewnić opiekę osobom starszym, z drugiej zaś stworzyć atrakcyjną ofertę dla młodych rodzin, które zapewnią rozwój. W dyskusji uczestnicy konferencji wyrazili potrzebę i gotowość do wymiany doświadczeń między obu krajami. W panelu dyskusyjnym Polskę reprezentował **Janusz Szewczuk** ze Szczecina, wiceprezes Stowarzyszenia Rozwoju Gospodarczego Gmin.

Politykę spójności Unii Europejskiej na lata 2007–13 przedstawił uczestnikom konferencji **Hugh Baker** z DG ds. Polityki Regionalnej Komisji Europejskiej. Główne cele na ten okres programowania to konwergencja, konkurencja i zatrudnienie oraz współpraca terytorialna. Do dyspozycji Polski jest w tym okresie 67,3 mln euro, a 26,3 mln euro mogą wykorzystać Niemcy. W panelu dyskusyjnym dotyczącym polityki spójności UE uczestniczyli m.in. posłowie Parlamentu Europejskiego dr **Jan Olbrycht** i dr **Markus Pieper**. W Unii rozpoczyna się także dyskusja o zasadach podziału środków w kolejnym okresie po roku 2013. Należy rozstrzygnąć czy polityka spójności UE,

ma być adresowana do wszystkich członków i służyć nadal wyrównywaniu różnic, czy powinna być dedykowana tylko najbiedniejszym. Wskazywano także na kwestie nierównomiernego podziału środków wsparcia, zniesienia wsparcia dla celów obszaru 2, ustalenia priorytetów, koncentrowania się na konkretnych projektach i przyszłego zarządzania polityką spójności.

Dyskutanci byli zgodni, że głos samorządów w kwestii polityki spójności ma istotne znaczenie, a rola miast powinna być dalej wzmacniana. Podkreślano także, że w ślad za przekazywanymi zadaniami do samorządów powinny trafiać odpowiednie środki. Przedstawicielem polskich samorządów w tej dyskusji był prezydent Oświęcimia, **Janusz Marszałek**, współprzewodniczący Polsko-Niemieckiej Grupy Roboczej.

Na zakończenie dyskusji polscy i niemieccy uczestnicy konferencji przyjęli *Deklarację z Brühl*, zawierającą postanowienia, postulaty i apele gmin, dotyczące ochrony klimatu, zmian demograficznych i polityki spójności UE. Tekst deklaracji zostanie przekazany rządowi obu krajów, a także instytucjom UE.

4.2.5. Open Days 2008 Europejski Tydzień Regionów i Miast, 6 – 9 października, Bruksela

Tegoroczny Europejski Tydzień Regionów i Miast – *Open Days 2008* odbył się pod hasłem „Regiony i miasta wobec globalnych wyzwań” (*Regions and cities in a challenging world*), a zorganizowany został przez Komitet Regionów, Dyрекcję Generalną Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej oraz europejskie miasta, regiony i instytucje finansowe z sektora publicznego i prywatnego. W *Open Days* uczestniczyli przedstawiciele instytucji zaangażowanych w realizację polityki regionalnej i polityki spójności oraz przedstawiciele samorządów. Liczne spotkania, panele dyskusyjne, warsztaty i seminaria odbywające się podczas tygodnia, stwarzają możliwość zaprezentowania stanowisk i wymiany doświadczeń. W tym roku do Brukseli zjechało ponad 7 tysięcy uczestników. Byli wśród nich przedstawiciele 216 regionów i miast z ponad 30 państw europejskich. Pojawili się także goście z Chin, Rosji, Brazylii i Serbii oraz eksperci z prywatnych firm, instytucji finansowych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego. W wyjeździe zorganizowanym przez Związek wzięli udział przedstawiciele pięciu polskich miast (**Poznań, Ruda Śląska, Skarżysko-Kamienna, Wołomin, Pionki**). Seminaria i debaty

w ramach tegorocznych *Open Days* dotyczyły czterech głównych zagadnień: innowacji w regionach, a więc wspierania badań naukowych i rozwoju technologicznego, działań regionów wobec zmian klimatycznych, współpracy i tworzenia sieci, czyli wymiany najlepszych praktyk w zakresie rozwoju regionalnego, a także perspektyw europejskiej polityki spójności.

4.2.6. Mistrzostwa Europy Burmistrzów w Piłce Nożnej, 29 - 31 maja, Alpendorf

17 burmistrzów i prezydentów polskich miast wzięło udział w Mistrzostwach Europy Burmistrzów w Piłce Nożnej. W austriackim Alpendorfie, w dniach od 29 do 31 maja o puchar walczyło około 140 burmistrzów i prezydentów - z Austrii, Południowego Tyrolu, Niemiec, Włoch, Ukrainy, Albanii, Słowenii. Impreza odbywała się w przeddzień piłkarskich Mistrzostw Europy EURO 2008. Pierwsze miejsce zajęła reprezentacja Niemiec, drugie - Włoch, a trzecie przypadło Ukrainie. Nasza drużyna za swoją sportową postawę na boisku została wyróżniona tytułem „fair play”.

Mistrzostwa poprzedzone były panelem dyskusyjnym poświęconym doświadczeniom austriackich gmin w organizacji Euro 2008. Gospodarze dzielili się swoimi pomysłami na to, jak najlepiej przygotować się do organizacji tego typu wydarzenia i na co zwrócić największą uwagę. Obok rozbudowy „infrastruktury sportowej”, czyli stadionów i innych obiektów sportowych, dużym wyzwaniem jest także infrastruktura drogowa i sprawny system komunikacji. Impreza o takiej skali, jak Mistrzostwa Europy w piłce nożnej, to zadanie i szansa nie tylko dla miast, gdzie rozgrywane są mecze, ale dla całego kraju. Dla przykładu podczas EURO 2008 pięćset austriackich gmin odpowiadało za zorganizowanie tzw. public viewing areas. Chodzi o miejsca publiczne, gdzie mieszkańcy wspólnie na telebimach mogli oglądać transmisje z meczy piłkarskich. Takie imprezy muszą być zorganizowane według ścisłych wymogów UEFA. Trzeba np. odpowiednio zaznaczyć oficjalnych rekomendowanych sponsorów mistrzostw, zapewnić odpowiednią wielkość ekranów, przestrzegać zasad bezpieczeństwa. Mówiono także jak przygotować najlepiej region lub miasto do EURO? Ważne jest opracowanie dobrej, długofalowej strategii, w której obok określenia grupy docelowej, sprecyzowania efektu, jaki chcemy osiągnąć należy pamiętać o partnerach, z którymi chcemy współpracować na rzecz budowania wizerunku i marki. Gospodarze przekonywali, że wszystkie działania powinny być oparte na wyjątkowości

danego miasta czy regionu. To właśnie unikalność, a nie powielanie tego, co robią inne miasta lub regiony, jest szansą na sukces. Dobra komunikacja z mieszkańcami, włączenie ich do działania oraz sprawna komunikacja na zewnątrz poprzez media to kolejne kroki do osiągnięcia zamierzonego celu. Austriacy radzili także promowanie i utrwalanie własnej marki w ogóle, a nie tylko podczas futbolowego szaleństwa.

4.2.7. Forum Krajów Regionu Morza Śródziemnego, 22 - 23 czerwca, Marsylia

Lokalny i regionalny wymiar dla nowej Unii Śródziemnomorskiej - to główne przesłanie Forum Krajów Regionu Morza Śródziemnego, które odbyło się 22 i 23 czerwca w Marsylii. W spotkaniu, zorganizowanym przez światową organizację władz lokalnych - United Cities and Local Governments, wzięło udział ponad 300 przedstawicieli samorządów z Europy, Bliskiego Wschodu i Afryki. Forum zakończyło się podpisaniem deklaracji adresowanej do głów państw i rządów, którzy spotkali się 13 lipca z okazji przejęcia przez Francję przewodnictwa w UE. Dokument zawiera najważniejsze kwestie, którymi powinny wspólnie zająć się wszystkie szczeble administracji – rozwój gospodarczy, ochrona środowiska, zdrowie oraz integracja społeczna.

W przeddzień Forum Śródziemnomorskiego odbyło się w Marsylii spotkanie koordynatorów współpracy partnerskiej Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR). W obradach po raz pierwszy wziął udział **Janusz Marszałek, prezydent Oświęcimia**, nowy przewodniczący Komisji ds. współpracy partnerskiej Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR). Pierwsza część spotkania koncentrowała się przede wszystkim na wdrażaniu programu „Europa dla Obywateli”, w drugiej przedstawiciele z Francji, Grecji, Palestyny oraz Polski zaprezentowali najlepsze przykłady współpracy partnerskiej w dziedzinie dialogu międzykulturowego. Rada Gmin i Regionów Europy przedstawiła projekt nowej strony internetowej poświęconej współpracy partnerskiej. Portal będzie dostępny również w języku polskim, a za jego pośrednictwem miasta będą mogły m.in. poszukiwać partnerów do współpracy.

4.2.8. Konferencja „Promowanie jakości poprzez dialog społeczny”, 18 kwietnia, Bruksela

W konferencji zorganizowanej przez Dyрекcję Generalną ds. Zatrudnienia Komisji Europejskiej uczestniczyli przedstawiciele 3 miast: **Działdowa, Pionek i Radzyna Podlaskiego**. Głównym punktem programu była prezentacja podręcznika poświęconego realizacji zamówień publicznych w oparciu o zasadę najwyższej jakości. Opracowanie dotyczyło czterech dziedzin: catering, utrzymanie czystości, ochrona osobista, odzież służbowa.

4.2.9. Konferencja „Europa Południowo-Wschodnia – sprostać wyzwaniom”, 6-7 listopada, Wiedeń

Konferencja zorganizowana przez CEMR i Austriacki Związek Miast, we współpracy z NALAS (Sieć Związków władz Lokalnych Europy Południowo-Wschodniej). Główne cele spotkania to dyskusja na temat kluczowych wyzwań stojących przed regionem Południowo-Wschodniej Europy (finanse, rozwój miejski, polityka energetyczna itp.) oraz przyszłość tego regionu z szerszej, europejskiej perspektywy, włączając przygotowanie do członkostwa w UE, współpracę miast partnerskich i rozwój. W konferencji wzięło udział ponad 100 przedstawicieli samorządów lokalnych i regionalnych. Deklaracja końcowa dostępna jest na stronie internetowej Rady Gmin i Regionów Europy www.ccre.org. W sesji na temat finansów stan budżetów polskich samorządów przedstawił **Andrzej Porawski**, dyrektor Biura ZMP, a sesję na temat współpracy partnerskiej miast prowadził **Janusz Marszałek**, Prezydent Oświęcimia i Przewodniczący Komisji CEMR ds. Współpracy Partnerskiej.

4.2.10. Konferencja „Usługi publiczne na poziomie lokalnym a regulacje europejskie”, 11 lipca, Paryż

Na konferencji w siedzibie Senatu Republiki Francuskiej **Jan Bronś, burmistrz Oleśnicy** przedstawił stanowisko ZMP w sprawie dyrektyw UE, dot. lokalnych usług publicznych, w kontekście zasady pomocniczości. Nasz przedstawiciel podkreślił rolę miast w realizacji podstawowych praw człowieka.

4.2.11. Forum *Europa dla obywateli* i Złote Gwiazdy, 13-14 listopada, Bruksela

13 listopada w Brukseli odbyła się uroczysta ceremonia rozdania nagród Złotych Gwiazd dla najlepszych projektów zrealizowanych w ramach Programu ***Europa dla Obywateli*** w 2008 roku. Złote Gwiazdy stanowią uznanie

dla inicjatyw wyróżniających się współpracą, skutecznymi metodami działania i wymiernymi rezultatami w dziedzinie zaangażowania obywatelskiego.

Tegoroczna uroczystość była sukcesem Polski – wśród 12 nagrodzonych projektów były dwa polskie; „Magiczne 27” projekt zrealizowany przez Urząd Miasta **Białogard** i „Przybliź Europę młodzieży” Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana. Białogard od wielu lat prowadzi szeroką współpracę zagraniczną. Obecnie, na mocy oficjalnych porozumień i umów współpracuje z ośmioma miastami partnerskimi. Polska Fundacja im. Roberta Schumana zorganizowała międzynarodowe spotkanie szkolnych klubów europejskich w Konstancji. Polacy byli też współorganizatorami innych nagrodzonych projektów – Miasto **Wronki** za seminarium europejskie „Gospodarczy rozwój z uwzględnieniem ochrony środowiska – wielkie wyzwanie dla obywateli”, gmina Jabłonka za projektu „Przyszłość Unii Europejskiej – konsekwencje i perspektywy z punktu widzenia niemiecko-francuskiego, niemiecko-polskiego i niemiecko-węgierskiego partnerstwa miast”, gmina Zator za projekt „Spotkanie obywateli miast partnerskich” oraz gmina Czarna Dąbrówka za projekt „Mobilność młodych ludzi w Europie”. W uroczystości wzięli udział: **Jan Figel** - komisarz UE ds. edukacji, kształcenia, kultury i młodzieży, Jean-Pierre Jouyet - francuski sekretarz stanu ds. europejskich, Marek Mora - zastępca wicepremiera ds. europejskich Republiki Czeskiej, Hannu Takkula - poseł do Parlamentu Europejskiego i przewodniczący jury Złotych Gwiazd oraz Janusz Marszałek, prezydent Oświęcimia i przewodniczący Grupy roboczej CEMR ds. współpracy partnerskiej. Dzień później, 14 listopada, pod hasłem „Participation for making a Difference” odbyło się Forum Europa dla Obywateli 2008, poświęcone debacie nad zaangażowaniem obywateli w aktywne życie społeczne. W trakcie warsztatów dyskutowano o innowacyjnych formach aktywnej postawy obywatelskiej oraz zaangażowaniu obywateli w wybory do Parlamentu Europejskiego.

4.2.12. Samorządowa Sesja Klimatyczna – Konin (Licheń) - Poznań, 9-11 grudnia

Najważniejszą częścią „Programu edukacyjnego na rzecz aktywnego udziału władz samorządowych w ochronie klimatu” była **Samorządowa Sesja Klimatyczna**. Towarzyszyła ona grudniowej Konferencji Narodów Zjednoczonych na temat Zmian Klimatu (COP 14) w Poznaniu, a nadanie jej przez

organizatorów COP 14 wysokiej rangi, umożliwiło przekazanie przedstawicielom rządów spójnego stanowiska światowych władz samorządowych w sprawie ochrony klimatu. Sesja była efektem współpracy Związku i ICLEI – Międzynarodowej Rady Władz Lokalnych na rzecz Zrównoważonego Rozwoju.

Tegoroczna Samorządowa Sesja Klimatyczna odbyła się 9 grudnia w Licheniu k. Konina oraz 10 i 11 grudnia w Poznaniu, na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich. Dzięki bezpośredniemu sąsiedztwu z obiektami, w których toczyły się obrady COP 14, Samorządową Sesję Klimatyczną odwiedziło wielu znanych gości. W sumie w spotkaniu wzięło udział 365 osób – byli to głównie przedstawiciele władz samorządowych z całego świata, ale także przedstawiciele światowych rządów zgromadzeni na grudniowej Konferencji Narodów Zjednoczonych na temat Zmian Klimatu. To oni, obok samorządowców ze wszystkich kontynentów, byli pośrednim odbiorcą efektów działań prowadzonych w ramach programu edukacyjnego.

Celem Samorządowej Sesji Klimatycznej była międzynarodowa debata nt. **wpływu działań władz samorządowych na globalne zmiany klimatyczne**. Ponadto Sesja Samorządowa towarzysząc obradom COP 14 miała być i jest narzędziem oddziaływania oraz wymiany informacji między rządami narodowymi i przedstawicielami samorządów w sprawie wspólnych działań chroniących środowisko naturalne. Z jednej strony lobbing władz lokalnych od kilku już lat powoduje stopniową zmianę stanowiska rządów wielu państw (np. USA). Z drugiej wskazują one decydentom, że tylko przekazanie poważnej części odpowiedzialności i adekwatnych do jej zakresu środków samorządom spowoduje, iż lokalni włodarze optymalnie wykorzystają potencjał społeczności lokalnych w zapobieganiu zmianom klimatu. Sesja zorganizowana przez ZMP i ICLEI umożliwiła przekazanie przedstawicielom rządów spójnego stanowiska światowych władz samorządowych w sprawie ochrony klimatu.

Szczegółowy program Sesji, nazwiska prelegentów i inne materiały, można znaleźć na stronie internetowej ZMP w zakładce KLIMAT albo na stronie ICLEI: www.iclei.org/poznan2008.

Zarówno program Sesji, jak i ostateczna liczba jej uczestników ulegały modyfikacjom do ostatniego momentu. W zależności od dyspozycyjności ważnych mówców biorących udział w COP 14 i możliwości ich udziału w sesjach

samorządowych, program był na bieżąco zmieniany i uzupełniany. Ostatecznie organizatorom udało się osiągnąć wszystkie zamierzone cele merytoryczne, tj. wszyscy zaplanowani prelegenci wzięli udział w odpowiednich sesjach. Ogromne zainteresowanie udziałem w sesji przedstawicieli samorządów światowych pozwoliło znacznie przekroczyć zakładany udział – z 200 planowanych osób w Sesji wzięło udział 348 uczestników. Wcześniejszą rejestrację organizatorzy potwierdzili dla 420 osób na podstawie formularzy zgłoszeniowych. Zgłoszenia dokonywane były po przeprowadzonych wcześniej przez ZMP i ICLEI działaniach promujących – akcjach mailingowych, telefonicznym informowaniu oraz korespondencji elektronicznej. Dodatkowo, na stronach obu organizacji na bieżąco ukazywały się wszystkie istotne dla uczestników informacje – od programu po kwestie logistyczne i praktyczne. Zakładany w projekcie dofinansowywanym przez NFOŚiGW efekt rzeczowy i ekologiczny Samorządowej Sesji Klimatycznej został uzyskany. Liczba uczestników, znacznie przekroczyła zakładaną liczbę osób, a program Sesji korespondował z najbardziej ciekawymi dla samorządowców tematami dotyczącymi klimatu i był zgodny z tematyką przedstawioną we wniosku.

Dodatkowo, aby zmaksymalizować udział w Sesji polskich samorządowców, ZMP w porozumieniu z firmą dostarczającą sprzęt do tłumaczenia symultanicznego, zorganizował optymalny system tłumaczeń. W języku polskim można było wysłuchać wszystkich sesji plenarnych oraz wszystkich seminariów w części B programu – które przedstawiały międzynarodowe doświadczenia w różnych praktycznych aspektach ochrony klimatu. Polscy uczestnicy zgodnie podkreślali, że taki system ułożenia planu tłumaczeń pozwolił na optymalne skorzystanie z udziału w Sesji.

Do rąk uczestników Samorządowej Sesji Klimatycznej trafiła przygotowana przez ZMP dwujęzyczna - polsko-angielska prezentacja – w formie płyty CD - przedstawiająca wybrane dobre praktyki wypracowane przez polskie miasta. Pokazuje ona ogromny potencjał tkwiący w działaniach lokalnych i ich niebagatelny wpływ na jakość klimatu, a tym samym jakość życia mieszkańców. Jednocześnie zaprezentowane zostały źródła finansowania inwestycji proekologicznych, w szczególności fundusze ochrony środowiska na różnych szczeblach administracji. Częścią tej prezentacji są przykłady projektów zrealizowanych przy wsparciu finansowym ze strony FOŚiGW.

4.3. Prace ciał statutowych organizacji europejskich

4.3.1. Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR)

Komitet Polityczny CEMR spotkał się w 2008 roku dwukrotnie:

- **4-5 maja 2008, Reykjavik** (uczestniczyli: **Jarosław Wilczyński**, prezydent Ostrowca Świętokrzyskiego, **Marek Orębski**, prezydent Jeleniej Góry oraz **Janusz Marszałek**, prezydent Oświęcimia, który podczas tego spotkania został wybrany przewodniczącym Grupy Roboczej CEMR ds. Współpracy Partnerskiej. Główne tematy to: debata o projekcie Europejskiej Karty Demokracji Regionalnej Rady Europy, priorytety prezydencji francuskiej, wybory do Parlamentu Europejskiego – Deklaracja Władz Lokalnych i Regionalnych.
- **8-9 grudnia, Paryż** (uczestniczyli: **Jarosław Wilczyński**, prezydent Ostrowca Świętokrzyskiego i **Marek Orębski**, prezydent Jeleniej Góry). Główne tematy spotkania to: priorytety prezydencji czeskiej i szwedzkiej w 2009 roku, przyjęcie Kodeksu dobrych praktyk w obszarze konsultacji społecznych, sprawozdanie z działalności CEMR w 2008 r., przygotowanie Zgromadzenia Ogólnego CEMR w kwietniu 2009 r. w Malmö.

Rada sekretarzy generalnych i dyrektorów CEMR spotkała się dwukrotnie:

- **19 marca 2008, Ljubljana** – Główne tematy: dyskusja na temat ratyfikacji Traktatu Lizbońskiego, raport na temat zwiększania zaangażowania władz lokalnych w działania lobbingowe CEMR, przygotowanie zgromadzenia ogólnego CEMR w Malmö 2009, współpraca w Europie południowo-wschodniej.
- **29-30 września, Malmö** – Główne tematy: przygotowanie ZO CEMR w Malmö 2009, realizacja budżetu 2007 i 2008, założenia budżetowe 2009.

W posiedzeniach uczestniczył z urzędu dyrektor Biura ZMP, **A. Porawski**.

4.3.2. Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE)

Sesja plenarna CLRAE

W dniach **27 – 29 maja** przedstawiciele CLRAE spotkali się na 15 Sesji Plenarnej w **Strasbourgu**.

Nowym przewodniczącym Kongresu wybrany został **Yavuz Mildon** z Turcji, dotychczasowy Przewodniczący Izby Regionów CLRAE. Nowym przewodniczącym polskiej delegacji, w miejsce Leona Kieresa (obecnie senator), został **Konstanty Dombrowicz**, prezydent Bydgoszczy.

Podczas Sesji dyskutowano przede wszystkim na temat roli Kongresu w promowaniu demokracji lokalnej i regionalnej w Europie. Przyjęto również Europejską Kartę Miejską II: *Manifest nowej polityki miejskiej*. Dokument ten jest uzupełnieniem i uaktualnieniem Karty Miejskiej z 1992 roku i opiera się na zasadach pozwalających miastom sprostać nowym wyzwaniom: różnorodności, solidarności, zrównoważonemu rozwojowi i innowacyjności.

Warto również wspomnieć, że poczynając od 15. Sesji Plenarnej wszystkie delegacje narodowe muszą, zgodnie z nową Kartą Kongresu, spełniać kryterium 30 % udziału kobiet. Nowa Karta CLRAE zakłada też, że od 2009 roku, delegaci będą się spotykać na sesjach plenarnych dwukrotnie – wiosną i jesienią.

22 września w Bydgoszczy odbyło się spotkanie polskiej delegacji do CLRAE, na zaproszenie przewodniczącego delegacji polskiej, prezydenta Bydgoszczy, **Konstantego Dombrowicza**. Przedmiotem spotkania była strategia pracy polskich przedstawicieli w Kongresie. ZMP reprezentował delegat do Izby Władz Lokalnych, **burmistrz Oleśnicy, Jan Bronś**.

4.4. Polsko-Niemiecka Grupa Robocza

Polsko-Niemiecka Grupa Robocza spotkała się dwukrotnie: **2-3 kwietnia w Krakowie i Sandomierzu oraz 24 listopada w Brukseli**.

Pierwsze spotkanie rozpoczęło się **w Krakowie**, przedstawiciele polskich i niemieckich samorządów wysłuchali prezentacji miasta Krakowa o historii, bieżącej aktywności i 30-letniej współpracy Krakowa i niemieckiej Norymbergi. Po części formalnej polscy i niemieccy przedstawiciele samorządów udali się do Centrum Jana Pawła II. Andrzej Porawski, dyrektor Biura ZMP przedstawił koncepcję polityki społecznej w nauczaniu Jana Pawła II i jej znaczenie dla istoty sprawowania władzy publicznej. Przedstawił także historię i znaczenie przyznawania przez polskie miasta honorowego obywatelstwa polskiemu papieżowi. W krótkim wystąpieniu podkreślał humanistyczny i prospołeczny wymiar przesłania Jana Pawła II.

Drugiego dnia posiedzenie odbyło się **w Sandomierzu**. Na początku spotkania **Jerzy Borowski**, burmistrz Sandomierza zaprezentował gościom historię miasta i aktualne działania, w tym współpracę z europejskimi miastami i przedsięwzięcia realizowane ze środków unijnych.

Podczas obrad przedstawiony został nowy projekt przygotowany przez Sekcję Niemiecką CEMR i ZMP - Polsko-Niemiecka Nagroda Samorządowa. Ustanowienie Nagrody powinno wzmocnić zaangażowanie samorządów w kontakty partnerskie i zachęcić do rozwijania projektów, w które zaangażowana jest społeczność lokalna. Celem jest też zidentyfikowanie, premiowanie i upowszechnianie wyróżniających się polsko-niemieckich projektów. Uczestnicy spotkania zaakceptowali przedstawioną koncepcję. Istotną, praktyczną kwestią jest obecnie pozyskanie sponsorów dla współfinansowania projektu.

Mówiąc o nowych możliwościach współpracy w ramach partnerstwa miast uczestnicy spotkania wskazywali na bardzo wiele ich aspektów. Często obserwuje się zmianę charakteru już istniejących partnerstw, poszerzanie ich o zupełnie nowe zakresy np. wymianę doświadczeń w tak istotnych obszarach jak pomoc społeczna, opieka medyczna, w tym ich finansowanie. Przykład takiej współpracy przytoczył burmistrz Drezna, **Tobias Kogge**. Dyrektor A. Porawski wskazał na program **URBACT II**, jako na nową platformę rozwijania dotychczasowych i tworzenia nowych partnerstw. Przytaczano także przykłady poszerzania grona partnerów o gminy z kolejnych krajów, co często stanowi impuls do ożywienia i wzbogacenia współpracy o nowe obszary.

Gośćmi posiedzenia Grupy byli Sekretarz Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej z MSWiA, Oskar Hoder oraz Paweł Moras, dyrektor zarządzający Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży (PNWM).

Przedstawiciel rządu relacjonował ostatnie prace Komisji Międzyrządowej. Podczas posiedzenia we Wrocławiu, w październiku 2007 r., omawiano m.in. kwestie transgranicznych połączeń kolejowych, rynku pracy i rynku mieszkaniowego na obszarze przygranicznym, transgranicznego ratownictwa medycznego, współpracy na rzecz rozwoju Odry, współpracy polskich województw i niemieckich krajów związkowych w ramach koncepcji Partnerstwo – Odra, a także w Międzynarodowym Parku Doliny Dolnej Odry oraz szanse i zagrożenia wynikające z wejścia Polski do Strefy Schengen.

Urzędujący od 1 kwietnia br. dyrektor PNWM podkreślał przychylność rządów obu krajów dla działań organizacji i woli wzmocnienia jej roli, jako inwestycji w przyszłość naszego europejskiego sąsiedztwa. Z prezentacji Jaros-

ława Brodowskiego z referatu wspierania wymiany szkolnej i sportowej PNWM, członkowie Grupy mogli zapoznać się z informacjami na temat projektów wspieranych w latach 1995-2007.

Nową inicjatywę europejską, sieć polityki społecznej **ELISAN**, zaprezentował Tobias Kogge. Utworzona w styczniu platforma, ma umożliwiać wymianę doświadczeń w zakresie wielu obszarów m.in. rodzina, mniejszości, wykluczenie społeczne, emigranci, zdrowie.

Głównym tematem spotkania w **Brukseli** były nowe kierunki polityki spójności Unii Europejskiej na lata 2007-2013, a zwłaszcza ich wpływ na funkcjonowanie polskich i niemieckich samorządów. Polityka spójności zmienia się z dnia na dzień, ze względu na dynamicznie przeobrażający się kontekst w jakim działa sama Unia Europejska. Na jej obszarze widać znaczne dysproporcje, np. w wyposażeniu w nowoczesne technologie, liczbę mieszkańców, wskaźniku bezrobocia czy w ochronie klimatu. Wobec tworzonej polityki spójności często nasuwa się pytanie czy ma ona obejmować swoim zasięgiem całą Unię czy tylko wybrane (najbiedniejsze) jej obszary.

Podczas brukselskiego posiedzenia eurodeputowany **Jan Olbrycht** zwrócił uwagę, że największe w Europie dysproporcje istnieją właśnie w miastach, a po 2013 roku różnice te będą jeszcze większe. Przypomniał, że nie można obciążać samorządów lokalnych normami nie dając im w zamian odpowiednich instrumentów finansowych. Polityka spójności wymaga sprawnej współpracy samorządów (zwłaszcza miast) z regionami, gdyż to one są ich siłą napędową. Ponadto powinna ona obejmować wszystkie regiony Unii, a nie tylko wybrane obszary. Traktat Lizboński i jego zasada subsydiarności, dodatkowe uproszczenie procedur i zaliczkowe finansowanie (pre-payment) mogą usprawnić efektywność przyszłej polityki spójności, która przypuszczalnie będzie się zmieniać w trakcie swojego trwania.

Podczas obrad w Brukseli polscy i niemieccy burmistrzowie spotkali się z Komisarz ds. Polityki Regionalnej, **Danutą Hübner**. Komisarz podkreśliła rolę miast w budowaniu silnej, konkurencyjnej i nowoczesnej Europy. Trwa debata dotycząca nowej polityki spójności, jednak zapisy traktatowe otwierają przed samorządami lokalnymi duże możliwości i stawiają je w roli pełnoprawnego partnera. Ważna jest także współpraca samych miast w ramach związków, sieci, zrzeszeń, bo dzięki nim wspierają się one nawzajem wielo-

plaszczynowo. Prof. Danuta Hübner przyznała, że współpraca na osi region-miasto nie przebiega jeszcze dobrze i wymaga poprawy, gdyż obie strony są skazane na tę kooperację, a to miasta dają regionom ich siłę. Komisarz powiedziała także, że rola miast w polityce spójności do 2013 roku nie powinna zostać zachwiana.

4.5. Inne – Biuro COPPEM Poland

4.5.1. Forum Miast Euro-Arabskich

Forum odbyło się w Dubaju (Zjednoczone Emiraty Arabskie) w dniach 10-11 lutego 2008. Zgromadziło ponad 100 przedstawicieli miast z Europy i krajów arabskich. Ze strony Polski w Forum uczestniczyli: **Jerzy Kropiwnicki**, Prezydent Łodzi, prof. **Jacek Majchrowski**, Prezydent Krakowa, oraz - w imieniu Ryszarda Grobelnego, prezydenta Poznania i Prezesa ZMP - **Andrzej Porawski**, dyrektor Biura ZMP. Tematyka spotkania obejmowała możliwości współpracy miast Europejskich i arabskich, wspólne priorytety i problemy. Podkreślano również konieczność dialogu międzykulturowego jako sposobu przeciwdziałania i rozwiązywania konfliktów.

Biuro COPPEM Poland wsparło uczestników z Polski w przygotowaniach do Forum, przekazywało informacje od organizatorów oraz na bieżąco informowało o spotkaniu na stronie internetowej ZMP.

4.5.2. Raporty na temat migracji, opinii o Unii Śródziemnomorskiej oraz o sposobach organizacji zintegrowanego transportu lokalnego

Na zlecenie Sekretariatu COPPEM, biuro w Poznaniu we współpracy z członkami COPPEM z krajów Europy Środkowo-Wschodniej zebrało informacje na powyższe tematy. Ze względu na ograniczony dostęp do szczegółowych informacji w języku angielskim, zdecydowana większość informacji pochodziła z Polski lub też użyto źródeł ogólnodostępnych, takich jak gazety. Raporty, przygotowane w języku angielskim przesłano do Sekretariatu COPPEM. Miały to być materiały służące przygotowaniu majowego Zgromadzenia Ogólnego, jednak spotkanie to zostało odwołane. Przyczyna było powołanie pod koniec I kwartału 2008 nowego rządu regionalnego na Sycylii i przedłużające się procedury uzyskania rekomendacji i finansowania dla Sekretariatu COPPEM.

Jednocześnie systematycznie uzupełniana była strona internetowa COPPEM.pl, zgodnie z informacjami z Sekretariatu z Palermo oraz z innych źródeł.

5. Konferencje, targi, konkursy

.....

5.1. KONFERENCJE

5.1.1. Zgromadzenie Ogólne ZMP, Jelenia Góra, 6-7 marca 2008 – część merytoryczna

Prawie 200 delegatów z miast członkowskich wzięło udział w obradach corocznego Zgromadzenia Ogólnego Związku Miast Polskich, które odbyło się w Jeleniej Górze w dniach 6 i 7 marca 2008r. Dyskutowano przede wszystkim na temat spraw ustrojowych dotyczących samorządu terytorialnego.

Obecność przedstawicieli polskich miast w Jeleniej Górze zbiegła się z inauguracją obchodów 900-lecia praw miejskich. Prezydenci i burmistrzowie wzięli udział w jeleniogórskich uroczystościach, m.in. w korowodzie ulicami miasta i pokazie sztucznych ogni.

Podczas obrad Zgromadzenia Ogólnego delegaci rozpatrzyli sprawozdania z działalności Zarządu w minionym roku, jak również z wykonania budżetu. Przyjęli budżet na rok bieżący. Odbyły się również wybory uzupełniające do Zarządu ZMP. Na wakat po Leszku Cieślaku, burmistrzu Augustowa, który został posłem, ZO na nowego członka Zarządu Związku wybrało jednogłośnie **Jacka Lipińskiego**, burmistrza Aleksandrowa Łódzkiego.

Wśród postulatów, które przedstawiciele miast polecili szczególnej uwadze uczestniczącego w spotkaniu wicepremiera, **Grzegorza Schetyny**, znalazła się kwestia odpowiedzialności gospodarzy miast za zarządzanie nimi. Zwrócono uwagę, że powtarzające się naciski i bezpodstawne ingerencje w realizację zadania, które podlega konstytucyjnej ochronie niezależności gmin (respektującej zasadę działania w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność), sięgają nawet do instrumentów wymiaru sprawiedliwości, w sposób dalece niezgodny z duchem polskich przemian. Powoduje to zagrożenie, iż burmistrzowie i prezydenci – w obawie przed niesprawiedliwymi procesami – zrezygnują z aktywnego gospodarowania nieruchomościami na rzecz rozwoju miast i ograniczą się do biernego administrowania tym majątkiem. Unikną w ten sposób ryzyka, ale potencjał ekonomiczny wspólnego majątku będzie niewy-

korzystany, za to jego dekapitalizacja będzie postępować. Inne postulaty dotyczyły kwestia odpowiedzialności gospodarzy miast za zarządzanie drogami krajowymi i oświetleniem ulic, nadania statusu miasta na prawach powiatu wszystkim miastom prezydenckim czy likwidacji Karty Nauczyciela.

Wicepremier Grzegorz Schetyna podkreślał, że rząd pracując nad reformą ustroju samorządowego i dalszą decentralizacją, nie chce forsować swoich rozwiązań. Jego zdaniem, pierwszy pakiet zmian musi być gotowy do lipca tego roku, aby prawo znalazło odbicie w ustawie budżetowej. Wymienił cały katalog spraw, które rząd zamierza podjąć. Lista ta jest długa i zawiera w zasadzie wszystkie postulaty korporacji samorządowych, takie jak np.: uchwalenie ustawy o obszarach metropolitalnych, standardy w oświacie i służbie zdrowia, zwrot samorządom części podatku VAT, zmiany limitów zadłużania się samorządów, a także powtarzany od lat postulat likwidacji Agencji Mienia Wojskowego i agencji rolnych.

Adam Leszkiewicz, podsekretarz stanu w Kancelarii Premiera, zaprezentował delegatom projekt ustawy o pracownikach samorządowych. Dotychczasowa, uchwalona 18 lat temu, była już 19 razy nowelizowana, a wiele z tych nowelizacji było przypadkowych. Zmieniły się też okoliczności, jak choćby fakt, że dziś brakuje kandydatów w naborach na stanowiska w administracji samorządowej, o czym mówił w Jeleniej Górze A. Leszkiewicz. Zapewnił, że rząd jest zdeterminowany, by w służbie cywilnej i korpusie pracowników samorządowych wzmocnić te elementy, które będą służyły lepszemu funkcjonowaniu. Nowa ustawa o pracownikach samorządowych miała pomóc stworzyć warunki do pracy i rozwoju. W miały w niej znaleźć się jedynie rozwiązania akceptowane przez środowiska samorządowe. Nowy projekt ustawy powstał w oparciu o wnioski korporacji samorządowych. Na poziomie ogólnym rząd opracował standardy, natomiast kwestie szczegółowe zamierzał pozostawić samorządom.

O planach rządu w dziedzinie zagospodarowania przestrzennego i rozwoju miast mówił podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury, **Olgierd R. Dziekoński**. Tematyka ta jest oczywiście priorytetowa dla miast i Związku.

Zgromadzenie Ogólne przyjęło 7 stanowisk. Aż 19 projektów zmian w ustawach delegaci skierowali do rozpatrzenia przez Zarząd Związku.

5.1.2. VI Kongres Miast Polskich, Bielsko-Biała, 25-26 września 2008 - „Jakość życia w miastach”

Dominującym tematem tegorocznego spotkania ok. 200 przedstawicieli miast był monitoring jakości usług komunalnych, realizowany w ramach rozbudowywanego przez ZMP Systemu Analiz Samorządowych (SAS). To **jedyny system monitoringu jakości zarządzania lokalnymi zadaniami publicznymi** w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Dzięki niemu samorządy gmin, miast i powiatów mogą gromadzić, analizować i opracowywać dane dotyczące:

- finansów lokalnych,
- demografii,
- oświaty,
- kultury,
- pomocy społecznej,
- lokalnego transportu publicznego i dróg,
- gospodarki mieszkaniowej
- gospodarki komunalnej (woda, ścieki, śmieci).

Rozważa się, by monitorowaniem objąć też kulturę fizyczną i bezpieczeństwo lokalne, bowiem zapotrzebowanie na takie dane zgłaszają samorządy.

Ostateczną miarą rozwoju miast jest **jakość życia ich mieszkańców**, którą można oceniać poprzez **zestaw wskaźników zrównoważonego rozwoju** – dostępnych w Systemie Analiz Samorządowych oraz, równolegle, przez subiektywne oceny mieszkańców, pochodzące z badania ich opinii. Dzięki Systemowi Analiz Samorządowych samorządy miast mogą korzystać z przygotowanych ankiet do badania opinii mieszkańców, w oparciu o metodykę możliwą do zrealizowania przez same urzędy miast.

O zaletach SASu mówił na Kongresie **Janusz Szewczuk** ze Stowarzyszenia Rozwoju Gospodarczego Gmin, który stwierdził, że systemy monitorowania powinny stać się rzeczywistymi elementami zarządzania miastami. Monitoring zmian ma się odnosić w dużym stopniu do zmian koniunktury gospodarczej. Ma on też uwzględniać zmianę atrakcyjności miasta – dla inwestorów, ale przede wszystkim dla mieszkańców. To właśnie obejmuje nasza baza danych i wskaźników SAS. Jego główne elementy to mieszkańcy i wydane pieniądze.

Na temat wskaźników zrównoważonego rozwoju mówił na Kongresie dr Piotr Rogala z Akademii Ekonomicznej w Jeleniej Górze. Podkreślał, że **system monitorowania jakości życia** powinien być integralnym elementem zarządzania miastem.

Przedstawicielka **Prezesa GUS** zapowiedziała zbudowanie przez Główny Urząd Statystyczny nowej, niezwykle dla nas interesującej bazy danych – **Banku Danych Lokalnych (BDL)**. Dzisiejszy BDR nie zawiera większości danych, które są niezbędne do monitorowania rozwoju miast. Wówczas SAS będzie można ograniczyć: mniej energii zużyjemy na gromadzenie danych bezpośrednio z miast, a więcej – na **analizę danych o miastach**, dostępnych w nowym narzędziu statystycznym.

Drugim tematem Kongresu - obok monitorowania rozwoju miast – **była rola samorządów miejskich w kształtowaniu środowiska, a zwłaszcza ich wpływ na zmiany klimatu**. Gościem Kongresu był europoseł, były premier RP, **Jerzy Buzek**. W swojej wypowiedzi wskazywał, że zapotrzebowanie na energię i ogrzewanie klimatu są, obok demografii i migracji największymi zagrożeniami dla krajów UE. W tej części obrad przedstawiciele polskich i europejskich instytucji i organizacji prezentowali zrealizowane już inicjatywy miast, których celem jest ochrona klimatu.

Wielkie wrażenie na uczestnikach Kongresu wywarła zwłaszcza prezentacja **Bielska-Białej** – miasta, które od lat 90. tych konsekwentnie realizuje własną lokalną strategię energetyczną. Wszyscy zwrócili uwagę na fakt, że inwestycje ekologiczne przyniosły – poza efektami dla środowiska, w tym zwłaszcza klimatu – wielkie korzyści ekonomiczne (głównie poprzez zmniejszenie zużycia energii).

5.1.3. Konferencja "Bezpieczne miasto", Wołomin 14 listopada 2008r.

14 listopada 2008 roku w Miejskim Domu Kultury w Wołominie odbyła się kolejna już Konferencja "Bezpieczne miasto." Zorganizowały ją władze Wołomina we współpracy z Komisją Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Związku oraz Krajową Radą Komendantów Straży Miejskich i Gminnych. W Konferencji uczestniczyło ok. 100 osób: parlamentarzyści, przedstawiciele policji oraz MSWiA, komendanci Straży Miejskich i samorządowcy z terenu całej Polski.

Tematem przewodnim tegorocznego spotkania była współpraca pomiędzy dzielnicowym a rewirowym strażnikiem gminnym. Zastanawiano się także nad tym jak wykorzystać straż miejską w systemie bezpieczeństwa publicznego, porządku i czystości na terenie gminy.

Jak zawsze celem, który przyświecał uczestnikom Konferencji, była wymiana doświadczeń w zakresie prawidłowej i skutecznej współpracy instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny - policji i straży miejskiej. Dyskutowano więc o podziale zadań i wzajemnym uzupełnianiu się w realizacji zadań na mocy powierzonych uprawnień i obowiązków.

5.1.4. Konferencja „Sport i rekreacja w samorządach”, Kołobrzeg 26 maja 2008r.

70 przedstawicieli polskich miast wzięło udział w konferencji „Sport i rekreacja w samorządach”, która 26 maja odbyła się w Kołobrzegu. Spotkanie zorganizował Związek, we współpracy z Urzędem Miasta Kołobrzeg.

21 maja br. Ministerstwo Sportu zakończyło prace nad założeniami do ustawy o sporcie. Dokument został skierowany do konsultacji, również w środowiskach samorządowych. Konferencja w Kołobrzegu służyła m.in. przekazaniu autorom założeń do ustawy uwag ze strony miast zrzeszonych w ZMP.

Związek opracował tezy w sprawie oczekiwanych zmian w przepisach dotyczących sportu i kultury fizycznej. Podkreślił w nich konieczność doprecyzowania zapisów umożliwiających zainteresowanym jednostkom samorządu terytorialnego dofinansowywanie sportu kwalifikowanego oraz wprowadzenia systemu zachęt dla przedsiębiorstw do dofinansowywania sportu, np. w formie odpisu od podatku dochodowego od osób prawnych, w analogiczny sposób jak 1% podatku PIT dla organizacji pożytku publicznego. Związek postulował też wprowadzenie dla sportu spółek non-profit, to znaczy takich, które wypracowane środki przeznaczają w całości na podstawową działalność statutową – sportową. W sformułowaniu przepisów o sportowych spółkach non-profit mogą pomóc przepisy dotyczące TBS-ów. Należałoby też wprowadzić – analogicznie do ustawy o działalności kulturalnej – instytucje kultury fizycznej, które zastąpiłyby zakłady budżetowe wykorzystywane zwykle przez gminy do prowadzenia OSiR-ów.

5.1.5. Samorządowa Akademia Promocji - Edycja dla miast

Rok 2008 był czwartym rokiem organizowanych na zlecenie ZMP warsztatów w ramach Samorządowej Akademii Promocji – Edycja dla miast, dotyczących przygotowania akcji promocyjnych. Wynagrodzenia ekspertów oraz przygotowanie i druk materiałów opłacane są z budżetu Związku.

Odbyły się 4 spotkania w następujących terminach:

- 26-27 lutego - „Logika interwencji europejskiej doświadczenia starej i nowej perspektywy (turystyka)”; udział wzięło 12 osób z 10 miast,
- 12-13 marca - „Oferta inwestycyjna samorządu – etap II (praktyka przygotowania materiałów promocji gospodarczej)”; udział wzięło 26 osób z 17 miast,
- 2-3 kwietnia - „Negocjacje w samorządzie – uwarunkowania kulturowe projektów inwestycyjnych”; uczestniczyło 13 osób z 10 miast,
- 4-5 listopada - „Oferta inwestycyjna samorządu – etap II (praktyka przygotowania materiałów promocji gospodarczej)”; uczestniczyło 13 osób z 7 miast.

We wszystkich czterech warsztatach w 2008 roku uczestniczyły **64 osoby z 34 miast**. Uczestnicy otrzymali certyfikaty Samorządowej Akademii Promocji.

Warsztaty SAP kontynuowane będą w roku 2009.

5.1.6. Konferencja z cyklu **Spotkanie Biur Promocji**, Zielona Góra, 11-12 września

W dniach 11-12 września w **Zielonej Górze** odbyła się dwunasta konferencja z cyklu Spotkanie Biur Promocji, której tematem była „**Komunikacja – Marka – Wizerunek**”. Konferencja połączona była z VII Przeglądem Materiałów Promocyjnych. Uczestniczyło w niej **ponad 50 osób**.

5.1.7. Konferencja „**Rzeczpospolita obywatelska – ku odpowiedzialnej wolności**”, Bydgoszcz, 17 marca

O ustanowienie dnia 19 marca Dniem Rzeczpospolitej Obywatelskiej, zaapelowali w **Deklaracji Bydgoskiej** burmistrzowie i prezydenci miast, którzy wzięli udział w konferencji „**Rzeczpospolita obywatelska – ku odpowiedzialnej wolności**” 17 marca w historycznej sali dawnej Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy w ramach obchodów 27. rocznicy „Bydgoskiego Marca”.

Obchody 27. rocznicy „Bydgoskiego Marca” zaplanowano na 17 i 19 marca. Gościem drugiego dnia obchodów był prezydent RP, **Lech Wałęsa**, a w poniedziałkowych uroczystościach wziął udział marszałek Sejmu RP, **Bronisław Komorowski**. W Bydgoszczy w 1981 roku upomniano się o wolność słowa i sprawiedliwość. W konferencji wzięli udział uczestnicy tamtych wydarzeń, z senatorem **Janem Rulewskim**.

5.1.8. Konferencja „Public Relations w samorządzie. Komunikacja społeczna – budowanie wizerunku liderów i organizacji samorządowych”, Kraśnik, 11-13 czerwca

Już po raz piąty w Kraśniku spotkali się (70 osób) burmistrzowie, prezydenci, rzecznicy prasowi z całej Polski i z Ukrainy na Ogólnopolskiej Konferencji „Public Relations w samorządzie”. Organizatorami Konferencji byli: Urząd Miasta Kraśnika, Związek Miast Polskich, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania (WSliZ) z siedzibą w Rzeszowie, a także Polsko-Ukraiński Ośrodek Edukacji Publicznej w Kraśniku, którego działania wspiera Norweski Mechanizm Finansowy.

Celem konferencji jest upowszechnienie wśród samorządowców wiedzy na temat komunikacji społecznej oraz możliwości wykorzystania różnych technik w komunikowaniu się urzędów i instytucji samorządowych z mieszkańcami oraz mediami. Jest to niezwykle istotne, gdyż umożliwia skuteczną realizację działań podejmowanych przez lokalne władze. Bez właściwej komunikacji z otoczeniem nie da się skutecznie realizować celów i odnosić sukcesów.

5.1.9. Konferencja „Opieka nad dzieckiem w żłobku – nowe spojrzenie”, Kraków, 8-10 października

Uczestnicy Konferencji pt. *„Opieka nad dzieckiem w żłobku – nowe spojrzenie”*, której organizatorem był Urząd Miasta Krakowa, we współpracy z ZMP, w związku z planowanymi przez rząd zmianami obawiają się zaprzeczania dotychczasowego dorobku osób profesjonalnie zajmujących się opieką nad dziećmi od pierwszych miesięcy do trzeciego roku życia.

W spotkaniu w Krakowie wzięło udział około 250 osób z całej Polski - dyrektorów miejskich wydziałów zdrowia, kierowniczek żłobków, przedstawicieli urzędów i instytucji zdrowia.

5.1.10. Konferencja Działania miejskich społeczności lokalnych dla zachowania i upamiętnienia dziedzictwa żydowskiego w Polsce, Lublin, 22 lutego

W konferencji wzięło udział ok. 60 osób.

Spotkanie pozwoliło zebrać informacje i przedstawić przykłady licznych pozytywnych działań, prowadzonych na rzecz dialogu i partnerstwa przez coraz większą rzeszę działaczy społecznych i kulturalnych, pracowników muzeów i wydawnictw lokalnych, członków stowarzyszeń, nauczycieli, a także przez samorządy polskich miast i gmin. Aktywność władz lokalnych dotyczy nie tylko renowacji zabytków kultury żydowskiej, ale również pokonywania barier i stereotypów między Polakami i Żydami, zwłaszcza poprzez szerokie zaangażowanie młodzieży.

O wyborze Lublina, jako miejsca konferencji, zdecydował fakt, że do II wojny światowej miasto, zwane Jerozolimą Królestwa Polskiego, było jednym z głównych centrów kultury żydowskiej w Polsce. Obecnie kulturę żydowską upamiętnia w Lublinie Szlak Dziedzictwa Żydowskiego - od placu Zamkowego do Bramy Grodzkiej. W mieście znajduje się kilka instytucji, które zajmują się badaniem i ochroną tej spuścizny.

W wielu wypowiedziach podkreślano znaczenie i konieczność prowadzenia działań edukacyjnych, upamiętnianie miejsc istotnych dla historii. Wspólne działania i praca są okazją do przełamywania schematów i uprzedzeń.

Działania Instytutu Pamięci Narodowej, dotyczące różnych kwestii, związanych z upamiętnianiem dziedzictwa Żydów polskich, przedstawił dyrektor pionu badawczego IPN, **prof. Jan Żaryn**. Dyrektor Biura ZMP przedstawił następnie wyniki ankiety przeprowadzonej przez ZMP na temat dziedzictwa żydowskiego. Ciekawe informacje dotyczą dużej liczby wydawnictw lokalnych oraz kilkudziesięciu instytucji i osób prywatnych zajmujących się aktywnie tą problematyką. Przedmiotem ankiety był także los obiektów kultu religijnego oraz cmentarzy żydowskich.

Przedstawicielka Fundacji Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego zaprezentowała projekt na rzecz rewitalizacji zabytków - **Szlak Chasydzki**, który ma być międzynarodową trasą, wykorzystującą zabytki dziedzictwa żydowskiego. Bierze w nim udział 20 miejscowości z Podkarpacia i Lubelszczyzny.

Ciekawe przykłady kompleksowych i systematycznych działań na rzecz upamiętnienia dziedzictwa żydowskiego przedstawili przedstawiciele miast: **Łodzi, Będzina, Pińczowa, Gołdapi i Słupska**. Dzięki konferencji zebrano pokaźną **kolekcję lokalnych wydawnictw** o dziejach i dziedzictwie Żydów Polskich, którą postanowiono przekazać Towarzystwu Przyjaźni Izrael – Polska podczas marcowej wizyty polskich samorządowców w Jerozolimie.

5.1.11. Seminarium „Przeciwdziałanie zmianom klimatu – działania władz lokalnych”, podczas Targów POLEKO w Poznaniu, 12 października

Seminarium, realizowane w ramach projektu dofinansowanego przez **NFOŚiGW**, poświęcone było zagadnieniom ochrony klimatu w miastach. Prelegenci reprezentujący: **Rudę Śląską, Jasło, Rybnik, Elbląg, Ostrowiec Świętokrzyski, Bydgoszcz, Szczytno i Puław**y przedstawili dobre praktyki swoich miast w zakresie systemów ogrzewania komunalnego i termomodernizacji, oświetlenia przestrzeni publicznych, ekologicznego transportu miejskiego, sposobów zagospodarowania odpadów stałych oraz edukacji ekologicznej. Okazuje się, że już obecnie miasta realizują liczne przedsięwzięcia, które chronią klimat, choć czasami kontekst ten nie jest podkreślany.

W seminarium udział wzięło **65 osób** – przedstawicieli miast, instytucji ekologicznych oraz studentów. Po seminarium do wszystkich osób uczestniczących w spotkaniu rozesłano informacje drogą emailową z podaniem linku na stronę ZMP, na której umieszczono wszystkie prezentacje prelegentów biorących udział w seminarium. Dodatkowo, w listopadowym wydaniu „Samorządu Miejskiego”, Biuro ZMP umieściło obszerną relację z seminarium wraz z przedstawieniem podstawowych tez prezentacji, wymieniając wszystkich prelegentów.

Przez cały czas trwania projektu, na stronie ZMP, w zakładce KLIMAT, są dostępne wszystkie prezentacje przedstawiane podczas seminarium. Dodatkowo, ZMP zakłada wzbogacanie treści umieszczonych w tej zakładce o kolejne działania prowadzone w czasie realizacji projektu oraz podczas wszystkich swoich wydarzeń związanych w tematyką ochrony klimatu.

5.2. Targi

W roku 2008 zorganizowano 2 tematyczne Salony INVESTCITY na targach nieruchomości w Warszawie i Monachium.

5.2.1. Salon **INVESTCITY Nieruchomości** na V Środkowo-europejskich **Targach Nieruchomości i Inwestycji CEPIF** w Warszawie (14-15 maja)

Na wspólnym stoisku w charakterze wystawców wzięło udział 12 miast: **Bytom, Dąbrowa Górnicza, Giżycko, Głogów, Koszalin, Lublin, Malbork, Piotrków Trybunalski, Poznań, Skarżysko-Kamienna, Sosnowiec i Zabrze**, przedstawiając oferty inwestycyjne i promując nowe wizerunki miast. Koszty zabudowy i wyposażenia stoiska sfinansował Związek Miast Polskich.

5.2.2. Targi Nieruchomości Inwestycyjnych **EXPO REAL** w Monachium (6-8 października)

W dniach 6-8 października 2008 r. w Monachium odbyły się XI Międzynarodowe Targi Nieruchomości Inwestycyjnych Expo Real. Po raz pierwszy na targach Związek Miast Polskich zorganizował indywidualne stoisko dla miast członkowskich, finansując zakup 42m² powierzchni, a miasta pokryły koszty zabudowy i wystroju stoiska. Na wspólnej powierzchni swoje oferty prezentowało 7 miast: **Dąbrowa Górnicza, Dębno, Częstochowa, Koszalin, Lublin, Płock oraz Sosnowiec**.

W trakcie targów dystrybuowano również przygotowany bezpłatnie dla miast katalog „*Projekty inwestycyjnych miast polskich 2007-2008*”.

5.3. Konkurs „Samorządowy Lider Zarządzania 2008”

Od roku 2007 dużym przedsięwzięciem prowadzonym przez Związek wspólnie ze związkiem Powiatów Polskich, Związkiem Gmin Wiejskich RP i Norweskim Związkiem Władz Lokalnych i Regionalnych jest projekt „Budowanie potencjału instytucjonalnego samorządów dla lepszego dostarczania usług publicznych (2007–2011)”, współfinansowany ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Organizowany w 2008 roku konkurs „**Samorządowy Lider Zarządzania 2008 – Usługi Techniczne**” jest jego jednym z elementów, realizowanym przez Związek. W ramach projektu, konkursy organizowane są naprzemiennie (w roku ubiegłym, podobnie jak w

roku bieżącym, konkurs obejmuje usługi społeczne: kulturę, pomoc społeczną i oświatę). Honorowy patronat nad konkursem objęła Ambasada Królestwa Norwegii oraz Wicemarszałek Senatu RP prof. Marek Ziółkowski.

Celem konkursu jest poprawa jakości usług świadczonych przez administrację samorządową. W 2007 r. konkurs dotyczył takich dziedzin jak: kultura, oświata i pomoc społeczna. Ocena merytoryczna wniosków dokonywana jest z podziałem na kategorie wielkościowe tj.

- miasta na prawach powiatu,
- powiaty ziemskie,
- miasta małe i średnie,
- gminy wiejskie.

W roku 2008 do konkursu zgłoszono ogółem 46 praktyk, w tym:

W kategorii **Miasta na prawach powiatu i miasta powyżej 50 000 mieszkańców** do konkursu zgłoszono 23 projekty, z czego 7 projektów dotyczyło transportu, 6 projektów gospodarki komunalnej, i 10 - komunalnej gospodarki mieszkaniowej. Laureatami w tej kategorii zostali:

- w dziedzinie **transportu** przyznano dwa równorzędne I miejsca oraz tytuł laureata Konkursu dla: **Rybnika** za projekt „E-Bilet w ramach Elektronicznej Karty Miejskiej” oraz **Elbląga** za projekt „Raport o stanie bezpieczeństwa ruchu drogowego instrumentem nowoczesnego zarządzania kształtującego politykę dobrych praktyk w bezpieczeństwie ruchu drogowego i wprowadzania zmian w infrastrukturze drogowej”
- w dziedzinie **gospodarka komunalna** przyznano również dwa równorzędne I miejsca oraz tytuł laureata Konkursu dla: **Elbląga** za projekt „Dostosowanie jakości wody pitnej do norm UE” oraz dla **Gdańska** za projekt „Powierzenie właścicielskiej spółce majątkowej gminy ogółu zadań związanych z zarządzaniem a eksploatacją podmiotowi prywatnemu”
- w dziedzinie **komunalna gospodarka mieszkaniowa** po raz kolejny przyznano dwa równorzędne I miejsca oraz tytuł laureata Konkursu dla **Gdańska** za projekt „Kompleksowa obsługa w zakresie zamiany mieszkań” oraz dla **Sopotu** za projekt „Program rewitalizacji zabytkowego centrum”.

W kategorii **Miasta małe i średnie** do konkursu zgłoszono 15 projektów, z czego: 2 projekty dotyczyły transportu, 8 projektów gospodarki komunalnej i 5 gospodarki mieszkaniowej.

- w dziedzinie transportu tytuł I miejsce i tytuł laureata otrzymał **Szczecinek** za projekt „Rozwój transportu miejskiego i turystyki w Szczecinku w latach 2006-2012”.
- w dziedzinie gospodarka komunalna I miejsce oraz tytuł lidera otrzymała **Oława** za realizację długoletniego projektu „Ekologiczny Związek Gospodarki Odpadami Komunalnymi EKOGOK”.
- w dziedzinie komunalna gospodarka mieszkaniowa I miejsce i tytuł lidera otrzymał **Bytów** za projekt „Prywatyzacja komunalnego zasobu mieszkaniowego, fundacja Nowa Wspólnota”

W kategorii **Powiaty ziemskie** do konkursu zgłoszono 4 projekty, z czego 3 dotyczyły transportu a 1 gospodarki komunalnej.

- w dziedzinie gospodarka komunalna I miejsce oraz tytuł laureata otrzymał **Powiat Poznański** za projekt „AZBEST - Produkt NON GRATA”,
- w dziedzinie transportu **Powiat Ostrowski** za projekt „Budowa obwodnicy Ostrowa Wlkp. Partnerstwo samorządowo – rządowe”

W kategorii **Gminy wiejskie** zgłoszono 4 projekty w dziedzinie gospodarka komunalna

- I miejsce w finale konkursu oraz tytuł laureata otrzymał **Popielów** za projekt „Wdrożenie kompleksowego systemu usług z zakresu gospodarki odpadami, świadczonych na rzecz mieszkańców Gminy Popielów”

Finaliści konkursu otrzymali pamiątkowe dyplomy. Nagrodą dla laureatów jest wyjazd studyjny do Norwegii.

W dniu 18 czerwca 2008r. w Warszawie, w siedzibie Senatu RP, została zorganizowana konferencja podsumowująca Konkurs, na której przedstawiono prezentacje najlepszych projektów i wręczono nagrody. W konferencji udział wzięło ponad 160 osób.

5.4. Spotkania Miast i Gmin Papieskich

2 kwietnia 2008 r. w Krakowie – odbyło się **VI Spotkanie Miast i Gmin Papieskich**, które dotyczyło problematyki wsparcia rodzin i ich rozwoju, wzmocnienia więzi rodzinnych, kreowania kompetencji rodzicielskiej a także pomocy w godnym pełnieniu ról.

Zaproszeni goście: prof. Anna Michalska (UAM) oraz prof. Krystyna Kluzowa (UJ) poruszali m.in. temat dotyczący problemów wychowania dzieci i młodzieży, ich miejsca we współczesnej rodzinie.

11 października 2008 r. w Krakowie-Łagiewnikach – odbyło się **VII Spotkanie Miast i Gmin Papieskich**, które polegało na uczestnictwie w uroczystości rozpoczęcia budowy Centrum, w przeddzień rocznicy wyboru Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową. Uczestnikom spotkania zaprezentowano projekt architektonicznego pola budowy Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się”.

5.5. Debaty

5.5.1. „Polityka spójności w perspektywie finansowej UE na lata 2014-2020”, Łódź, 18 lutego

Z udziałem **35 osób** z różnych miast odbyła się debata ZMP pt. *„Perspektywa finansowa UE po r. 2013 – miejsce polityki regionalnej”*.

Debatę rozpoczął i uczestników powitał **Jerzy Kropiwnicki**, prezydent Łodzi. Punktem wyjściowym do debaty było wystąpienie europosła **Jana Olbrychta**, byłego marszałka województwa śląskiego, eksperta polityki regionalnej UE, który przedstawił zgromadzonym, członkom ZMP i zaproszonym gościom obecną sytuację i perspektywę przyszłej polityki Unii.

W wyniku debaty przyjęto wnioski, w których podkreślono konieczność zachowania terytorialnego wymiaru polityki spójności, w tym jej aspektu miejskiego.

5.5.2. „Zielona księga Komisji Europejskiej w sprawie transportu miejskiego”, Toruń, 25 stycznia

Debata na temat dokumentu *„Zielona księga Komisji Europejskiej w sprawie transportu miejskiego”* została zorganizowana przez Związek w Toruniu, we współpracy z Urzędem Miasta. Uczestników (**79 osób**) przywitał **Michał Zaleski**,

prezydent Torunia. Celem debaty była dyskusja nad dokumentem KE „**Zielona Księga. Ku nowej kulturze mobilności w mieście**” i udzielenie odpowiedzi na 25 zawartych w nim pytań, a także odniesienie się do poruszonych kwestii ogólnych. W spotkaniu udział wzięli m.in.: **Jan Olbrycht**, poseł – sprawozdawca prac nad Zieloną księgą w Parlamencie Europejskim, a także **Jan Friedberg**, b. wiceprezydent Krakowa i ekspert ZMP, obecnie ekspert firmy Ernst & Young.

5.5.3. „Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – ocena funkcjonowania, niezbędne zmiany”

Dnia 29 lutego 2008 roku w Warszawie odbyła się z udziałem blisko **50 osób** debata „Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – ocena funkcjonowania, niezbędne zmiany” zorganizowana przez Związek i Ministerstwo Infrastruktury. Celem debaty było sformułowanie wniosków dla Zarządu i Zgromadzenia Ogólnego ZMP. W spotkaniu wzięli udział m.in. prof. dr hab. **Marek Szewczyk**, który dokonał analizy obecnej ustawy oraz sformułował kierunkowe wnioski dotyczące koniecznych zmian oraz minister **Olgierd R. Dziekoński**, podsekretarz stanu w resorcie, który kieruje pracami nad rządowym projektem zmian w ustawie. Przedstawił on wstępne założenia przyjęte podczas tych prac.

5.6. Spotkania konsultacyjne

5.6.1. W sprawie projektu ustawy o polityce miejskiej i obszarach metropolitalnych, Warszawa, 2 lipca

W spotkaniu z udziałem **prof. Michała Kuleszy** wzięło udział 26 osób z ok. 100 zaproszonych miast leżących w potencjalnych obszarach metropolitalnych.

5.6.2. i 3. W sprawie projektu ustawy zmieniającej m.in. ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Warszawa, 3 lipca i 18 września

W pierwszym spotkaniu wzięło udział 38, a w drugim - 30 osób. W obu uczestniczył **min. Olgierd R. Dziekoński** wraz ze współpracownikami.

Podczas spotkań konsultacyjnych przedstawiciele miast, akceptując ogólne założenia projektowanych ustaw, zgłaszali liczne uwagi szczegółowe oraz zadawali pytanie dotyczące poszczególnych przepisów obu projektów.

5.7. Inne

5.7.1. XII Mistrzostwa Polski w piłce siatkowej pracowników samorządowych, Reda 17 – 20 kwietnia

W dniach 17-20 kwietnia odbyły się w Redzie XII Mistrzostwa Polski w piłce siatkowej pracowników samorządowych, których Związek był współorganizatorem. Wzięło w nich udział ponad 350 uczestników z 31 drużyn z całej Polski, w tym z **19 miast członkowskich Związku**.

Mistrzostwa rozegrane zostały w kategorii open i dla zawodników powyżej 45 roku życia. W Mistrzostwach mogli wziąć udział tylko etatowi pracownicy administracji urzędów powiatowych, miejskich, gminnych i sejmików wojewódzkich oraz członkowie zarządów i dyrektorzy naczelni placówek samorządowych, przewodniczący i wiceprzewodniczący rad, marszałkowie i wicemarszałkowie województw oraz przewodniczący komisji rad gmin, miast, powiatów i sejmików.

Warunkiem uczestnictwa zespołu w Mistrzostwach był czynny udział co najmniej trzech kobiet, tzn. stale przebywających na boisku bez możliwości zmiany na mężczyzn. Istniała możliwość wystawienia wspólnego zespołu przez dwie lub więcej gminy lub urzędy. W Mistrzostwach nie mogli uczestniczyć zawodnicy I i II ligi. Obowiązywała dwuletnia karencja.

W kategorii powyżej 45 lat trzy pierwsze miejsca zajęły: **Zabrze, Gliwice** i **Choczewo**. W kategorii Open zwyciężyły **Gliwice**, dalsze miejsca zajęły **Milicz** i **Starogard Gdański**. Zwycięskie drużyny za miejsca I - III otrzymały okolicznościowe puchary, medale, dyplomy.

Przyznano również wyróżnienia specjalne.

5.7.2. I Halowe Mistrzostwa Polski Samorządowców w Tenisie Ziemnym, Tarnów 28-30 marca

Głównym organizatorem mistrzostw był Urząd Miasta Tarnowa, natomiast współorganizatorami Związek Miast Polskich oraz Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Honorowy patronat nad imprezą objął Ryszard Grobelny - Prezes ZMP. Celem organizowanych mistrzostw była promocja sportu i zdrowego stylu życia, a także popularyzacja tenisa ziemnego wśród polskich samorządowców. Mistrzostwa stanowiły doskonałą platformę do nawiązania nowych

kontaktów i wymiany doświadczeń dla środowiska samorządowego. Była to pierwsza tego typu impreza organizowana w Tarnowie.

W Mistrzostwach mogli wziąć udział wyłącznie etatowi pracownicy urzędów marszałkowskich, powiatowych, miejskich i gminnych, radni gmin, miast, powiatów i sejmików oraz kierownicy jednostek komunalnych.

W turnieju nie mogli brać udziału obecni bądź byli (karencja minimum 5 lat) zawodnicy zgłoszeni w Polskim Związku Tenisowym.

System rozgrywek pucharowy, do dwóch wygranych setów we wszystkich kategoriach. Kategorie są następujące:

- do 45 lat kobiet i mężczyzn.
- + 45 lat kobiet i mężczyzn (rocznik 1963 i starsi),
- open debel (w zależności od liczby zgłoszeń do rozgrywek indywidualnych),
- open VIP (wójtowie, burmistrzowie, prezydenci, starostowie, marszałkowie, przewodniczący rad – i ich zastępcy oraz członkowie Zarządów),
- open pocieszenia (tylko dla przegranych w I rundzie).

5.7.3. Samorządowe Mistrzostwa Polski w Tenisie Ziemnym, Konin 6-8 czerwca

Od 6 do 8 czerwca w Koninie odbyły się IV Mistrzostwa Polski Samorządowców w Tenisie Ziemnym. Organizatorami zawodów byli: ZMP, Miasto Konin, Koniński Klub Tenisowy, MOSiR Konin oraz Miasto i Gmina Kleczew.

Na kortach pojawiło się **60 graczy z 50 miast, miasteczek i gmin** z całego kraju. Pierwsze miejsce po raz drugi z rzędu wywalczył przewodniczący Rady Miasta Konina - Wiesław Steinke, który w meczu finałowym pewnie pokonał wójta gminy Kobyla Góra - Jerzego Przygodę. Niespodzianki nie było także w grupie powyżej 45 lat. Tytuł mistrzowski obronił Piotr Kaczmarczyk ze Świdnicy, ale jego finałowy rywal - Jerzy Woliński z Tarnowa postawił bardzo wysokie wymagania. W grupie do 45 lat dość niespodziewanie już w I rundzie odpadł broniący 2. lokaty sprzed roku Daniel Bednarek z Kleczewa. Najlepszy okazał się Artur Żuk z Nowego Dworu Mazowieckiego, który w finale zwyciężył Łukasza Judka z Poznania. Wreszcie zmagania deblowe zakończyły się triumfem pary Czesław Chlebek (Rzeszów) - Jerzy Woliński (Tarnów), a srebrne medale odebrali Łukasz Judek i Jędrzej Solarski z Poznania.

6. *Polityka informacyjna Związku*

.....

Podstawową formą działalności informacyjnej Związku było redagowanie i wydawanie miesięcznika „**Samorząd Miejski**”. W roku 2008 ukazało się 11 numerów oficjalnego czasopisma, które jest dodatkiem do „Gazety Samorządu i Administracji”. Przygotowaliśmy także 12 numerów wkładki w „**Przełądzie Komunalnym**”.

„**Samorząd Miejski**”

Każdy numer „Samorządu Miejskiego” jest bezpłatnie i cyklicznie wysyłany do wszystkich miast członkowskich na ręce prezydentów, burmistrzów, delegatów do Związku, przewodniczących rad miejskich, przewodniczących i zastępców komisji problemowych ZMP, członków senackiej i sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego, ministrów, wybranych mediów i bibliotek.

W „Samorządzie Miejskim” publikujemy relacje z posiedzeń organów Związku, konferencji, seminariów czy warsztatów oraz podejmowane przez ZMP stanowiska i uchwały. We wkładce ZMP znajdują się ponadto informacje o przedsięwzięciach, projektach realizowanych przez Związek lub z jego udziałem, aktywności ZMP na forum europejskim i współpracy zagranicznej miast (np. nagrody Rady Europy czy kongresy miast partnerskich).

W 2008 roku na łamach „SM” ukazały się materiały poświęcone miastom obchodzącym jubileusze nadania praw miejskich (900-lecie Jeleniej Góry, 650-lecie Ślesina, 750-lecie Dzierżoniowa, 650-lecie Będzina, 20-lecie Brus, 660-lecie Starogardu Gdańskiego, 660-lecie Człuchowa, 650-lecie Sierakowa, 730-lecie Gostynia.), a także nowym członkom ZMP (Szydłowiec, Opole Lubelskie, Pruszków, Szlarska Poręba, Konstantynów Łódzki, Poniatowa, Bartoszyce, Kobyłka, Bierutów, Drezdenko).

W „SM”, na stronach internetowych i w e-Biuletynie zamieszczamy również wiadomości o ciekawych wydarzeniach i imprezach miejskich, ważnych przedsięwzięciach oraz sukcesach naszych miast członkowskich. W 2008 r. pisaliśmy choć raz o ponad 180 miastach. Cennym źródłem

informacji są regularnie dostarczane przez niektóre samorządy internetowe serwisy informacyjne, a także **Kalendarz wydarzeń w miastach**, przygotowywany co roku na podstawie ankiet wypełnianych przez miasta (w 2008 roku odpowiedziało na nią 150 respondentów), który znajduje się na naszej stronie internetowej i jest rozsyłany do mediów i agencji prasowych.

Internet

Wiele informacji na temat bieżącej działalności Związku znajduje się na stronie internetowej **www.miasta-polskie.pl**, która jest na bieżąco aktualizowana. Zawiera ona nie tylko podstawowe dane o Związku, relacje z posiedzeń Zarządu, Komisji Związku, Zgromadzeń Ogólnych, wypracowane stanowiska i uchwały, dokumenty, zaproszenia, pakiet „Jak przystąpić do ZMP”, wiadomości **Z naszych miast** (ponad 250 informacji rocznie), ale również informacje na temat programów, konkursów i imprez ZMP oraz inicjatyw innych instytucji i organizacji, którymi miasta mogą być zainteresowane.

Odrębnymi częściami witryny internetowej ZMP są:

- program SAS (baza danych zawiera już wyniki badań z ok. 150 miast),
- informacje na temat polskich i międzynarodowych imprez targowych,
- baza teleadresowa urzędów miast członkowskich Związku.

W ubiegłym roku przygotowano 19 numerów **e-Biuletynu** (w tym 7 specjalnych), który jest rozsyłany drogą elektroniczną m.in. do wszystkich burmistrzów, prezydentów, przewodniczących rad, sekretarzy, rzeczników prasowych i biur promocji z miast członkowskich. Informuje on o zawartości „Samorządu Miejskiego”, a także o najważniejszych wydarzeniach w Związku i w naszych miastach członkowskich. Dzięki e-Biuletynowi i prowadzonemu doraźnie mailingowi (kilkadziesiąt akcji w roku) zapowiadamy konferencje, szkolenia, konkursy i inne projekty.

Media i współpraca z redakcjami

Za pośrednictwem mediów informowaliśmy opinię publiczną o działalności Związku i podejmowanych przez ZMP inicjatywach legislacyjnych dotyczących przede wszystkim opiniowania aktów prawnych ważnych z punktu widzenia samorządów miejskich.

Spotkania z dziennikarzami towarzyszyły posiedzeniom Zarządu ZMP. Zapraszani na nie byli głównie reprezentanci mediów regionalnych i lokalnych, w tym także TVP3. Komunikaty z posiedzeń Zarządu są rozsyłane do ważniejszych mediów ogólnopolskich i agencji, gazet regionalnych i lokalnych, a także zamieszczane na naszej stronie internetowej.

Podczas największych spotkań samorządowców w tym roku, m.in. Zgromadzenia Ogólnego ZMP w Jeleniej Górze i VI Kongresu Miast Polskich w Bielsku-Białej odbyły się konferencje prasowe z licznym udziałem dziennikarzy, a informacje na temat tych imprez były rozsyłane do mediów ogólnopolskich i regionalnych.

Istotnym kanałem upowszechniania informacji o działaniach ZMP są czasopisma adresowane wprost do środowiska samorządowego - stałą współpracę Związek prowadzi z redakcjami „Gazety Samorządu i Administracji”, „Forum Samorządowego” i „Wspólnoty”, a także z portalem publiczni.pl czy Biuletynem BDO - Finanse Publiczne.

Od 2003 roku ZMP współpracuje z Polską Agencją Prasową, która wydaje ogólnopolski Serwis Samorządowy PAP. Serwis patronował większości naszych przedsięwzięć, a dziennikarze PAP na bieżąco relacjonowali te wydarzenia. Współpraca z PAP daje także możliwość zamieszczania na stronie internetowej Serwisu komunikatów i stanowisk Związku. W poszczególnych działach merytorycznych wykorzystywane są opinie ekspertów ZMP.

Kontynuowana jest nawiązana w 2004 roku stała współpraca z wydawnictwem *Abrys*, wydawcą miesięcznika *Przegląd Komunalny*, który publikował regularnie informacje o działaniach ZMP w formie jednostronicowej, bezpłatnej wkładki (w 12 numerach „PK”).

Informacje o bieżącej działalności Związku oraz wypowiedzi przedstawicieli ZMP ukazywały się m.in. w: *Serwisie Samorządowym PAP*, *Rzeczpospolitej*, *Gazecie Prawnej*, *Gazecie Wyborczej*, *Dzienniku Polska*, *Serwisie PROTO*, portalu *transinfo.pl*, *Polskich Drogach*, *Fakty Magazyn Gospodarczy*, *Pulsie Biznesu*, *Polish Market*.. Notatki prasowe czy artykuły o sprawach ważnych dla ZMP są publikowane na stronach czasopism branżowych takich jak np.: *Urbanista*, *Wiadomości Turystyczne* czy *Panorama Polskich Miast*.

Promocja projektu norweskiego

Szczególne uwagę poświęciliśmy promocji w mediach i wśród samorządów projektu „Budowanie potencjału instytucjonalnego samorządów dla lepszego dostarczania usług publicznych (2007-2011)”, a w szczególności konkursu „Samorządowy Lider Zarządzania 2008 – Usługi techniczne”, SAS, szkoleń i Grup Wymiany Doświadczeń. Przygotowano m.in. ulotkę promocyjną projektu, dwie reklamy w „Gazecie Samorządu i Administracji” i „Wspólnocie” na temat konkursu oraz broszurę z opisami najlepszych projektów zgłoszonych do **Samorządowego Lidera Zarządzania 2008**. W „SM” powstały specjalne strony poświęcone poszczególnym komponentom projektu. W lipcu w dodatku *Rzeczpospolitej* – Ranking Samorządów ukazał się artykuł promujący projekt pt. „Norweska pomoc dla ambitnych: Lepsze usługi dla mieszkańców w Polsce”. W grudniu natomiast w *Gazecie Samorządu i Administracji* popularyzowaliśmy w artykule pt. „Miasta porównują ceny swoich usług” System Analiz Samorządowych.

Promocja działań miast dla ochrony klimatu

W IV kwartale 2008 ZMP zrealizował w ramach projektu „**Program na rzecz aktywnego udziału władz samorządowych w ochronie klimatu**”, dofinansowanego przez NFOŚiGW, dwie publikacje:

- artykuł z cyklu „**Miasta chronią klimat**” na temat możliwości redukcji emisji CO₂ poprzez działania władz lokalnych „**Sposoby na gazy cieplarniane**”

W artykule opisano skrótowo różne narzędzia, jakimi władze lokalne i regionalne mogą się posługiwać pośrednio i bezpośrednio w celu ochrony klimatu. Dodatkowo, opisano możliwości wspierania takich działań przez gminne i powiatowe fundusze ochrony środowiska. Wydanie zostało rozdane do założonej w projekcie liczby odbiorców – 1000 egzemplarzy.

- **Specjalna wkładka do „Samorządu Miejskiego” poświęcona Konferencji Klimatycznej ONZ w Poznaniu, w tym Samorządowej Sesji Klimatycznej**

Wkładka trafiła do rąk przedstawicieli samorządów w całej Polsce przed rozpoczęciem Samorządowej Sesji Klimatycznej. Zachęcając do udziału w Sesji przedstawiliśmy główne założenia tego spotkania, w tym również:

- program Sesji,

- opis celów spotkania w ramach Konferencji Narodów Zjednoczonych na rzecz Zmian Klimatu COP 14,
- opis protokołu z Kioto,
- przedstawienie przykładów Płońska i Bielska-Białej w działaniach na rzecz ochrony klimatu,
- informację o realizacji projektu „Program na rzecz aktywnego udziału władz samorządowych w ochronie klimatu” ze środków m.in. NFOŚiGW,
- informacje o wybranych organizacjach pozarządowych zajmujących się tematyką ochrony klimatu.

Wydanie zostało rozesłane do założonej w projekcie liczby odbiorców – 1000 egzemplarzy.

Publikacje

W 2008 roku Związek wydał:

- 11 numerów wkładki **Samorząd Miejski** w „Gazecie Samorządu i Administracji”,
- 12 numerów wkładki w „Przeglądzie Komunalnym”,
- dwie broszury zawierające najciekawsze przykłady dobrych praktyk, zgłoszonych do konkursu Samorządowy Lider Zarządzania. Wydanie styczniowe, podsumowujące I edycję konkursu zawierało praktyki z kategorii usługi społeczne: pomoc społeczna – kultura - oświata, a wydanie grudniowe, praktyki z kategorii usługi techniczne: gospodarka mieszkaniowa - gospodarka komunalna - transport. Broszura rozesłana została do wszystkich JST.

7. *Biuro Związku*

.....

Skład osobowy Biura Związku w dniu 31 grudnia 2008 (35 osób, 29,9 etatu):

- dyrektor Biura (Andrzej Porawski),
- asystent dyrektora (Marta Rakowicz),

z-cy dyrektora:

- z-ca dyrektora ds. administracyjno - organizacyjnych i kadr (Jolanta Hałas),
- z-ca dyrektora ds. promocji i współpracy zagranicznej (Alicja Grenda),
- z-ca dyrektora ds. projektu norweskiego (Tomasz Potkański, 0,8 etatu).

służba informacyjna:

- rzecznik prasowy Związku (Joanna Proniewicz),
- redaktor naczelna „Samorządu Miejskiego” (Ewa Parchimowicz),
- dziennikarze (Edyta Błaszkwia, Hanna Hendrysiak *),
- redaktor stron internetowych (Mikołaj Śmiarowski)

promocja, współpraca zagraniczna:

- specjaliści ds. współpracy zagranicznej (Katarzyna Paczyńska, Hanna Leki, Alicja Stachowiak, Anna Wiktorczyk-Nadolna),
- specjaliści ds. promocji (Joanna Ludwiczak, Agnieszka Figna),

dział badawczy:

- kierownik działu SAS (Sylwia Kluczyńska),
- specjalista socjolog (Aneta Kręc),
- specjalista ds. gospodarki miast (Paweł Krawczyk),
- specjalista informatyk (Ewa Ziółkowska),

dział organizacyjny:

- specjaliści ds. organizacyjnych (Urszula Grabowska, Magdalena Misiewicz, Krzysztof Paczyński, Maciej Schiffmann),
- sekretarka, specjalista ds. administracyjnych (Agnieszka Stencel),
- sprzątaczk (Krystyna Maciejewska, 0,4 etatu).

dział finansowy:

- główna księgowa (Małgorzata Ziętek),
- księgowe (Joanna Grochowska, Maria Pietsch, 0,5 etatu, Joanna Maniecka, 0,5 etatu);

zespół specjalistów ds. projektu norweskiego (na czas realizacji projektu):

- ekspert wiodący ds. rozwoju instytucjonalnego i benchlearningu (Jacek Nowak, 0,4 etatu),
- ekspert ds. administrowania bazą danych SAS (Włodzimierz Woźniak, 0,25 etatu),
- ekspert wiodący ds. szkoleń i strony internetowej (Marek Wójcik, 0,4 etatu),
- ekspert wiodący ds. Bazy Dobrych Praktyk (Paweł Tomczak, 0,25 etatu),
- ekspert ds. monitoringu i wewn. ewaluacji projektu (Krzysztof Jaszczołt, 0,4 etatu).

* uwaga: połowa etatu red. Hanny Hendrysiak jest refinansowana przez inne organizacje samorządowe, ponieważ prowadzi ona obsługę posiedzeń zespołów Komisji Wspólnej Rządu i ST.

Informacja o udziale członków Zarządu ZMP w posiedzeniach Zarządu w 2008 roku:

Lp	Nazwisko	Ciechocinek 18.01	Przemysł 15-16. 02	Jelenia Góra 6. 03	Sandomierz 4-5. 04	Siedlice 9. 05	Kraśnik 13.06	Goldap 4. 07	Kartuzy 29.08	Bielsko-Biała 25.09	Gorzów Wlkp. 24. 10	Konin 9.12	RAZEM (+/0/-)
1	R. Grobelny	0	+	+	-	0	0	+	0	+	+	0	5/5/1
2	J. Karnowski	+	+	0	+	+	0	+	+	+	0	-	7/3/1
3	K. Pałasz	+	0	+	0	0	+	-	+	+	0	+	6/4/1
4	T. Wrona	+	+	+	+	+	-	0	0	+	0	+	7/3/1
5	M. Milewski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	10/0/1
6	I. Szkopińska	+	-	0	+	0	-	0	0	0	+	+	4/5/2
7	R. Brejza	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	10/0/1
8	J. Bronś	+	+	+	+	-	+	+	-	+	-	+	8/0/3
9	J. Dziubiński	-	+	+	0	+	+	+	+	+	+	+	9/1/1
10	J. Jokś	+	-	+	+	-	0	+	-	+	+	+	7/1/3
11	M. Kierwiński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0/0/11
12	J. Lipiński				+	+	+	-	-	0	-	+	4/1/3
13	M. Mańka-Szulik	-	+	-	+	0	+	0	0	+	0	-	4/4/3
14	M. Mikietyński	+	-	+	+	+	-	-	+	-	+	-	6/0/5
15	M. Miros	+	+	0	+	0	+	+	+	+	0	-	7/3/1
16	Z. Nowakowski	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	9/0/2
17	M. Obrębalski	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-	6/0/5
18	Z. Podraza	+	+	+	0	+	+	+	+	+	+	-	9/1/1
19	S. Szwabski	+	0	+	0	+	0	0	+	0	+	+	6/5/0
20	J. Wilczyński	+	+	+	+	0	+	-	+	0	+	-	7/2/2
21	J. Żmurkiewicz	+	+	-	-	+	-	-	+	-	+	-	5/0/6
RAZEM (+/0/-)		15/1/4	14/2/4	14/3/3	14/4/3	10/6/5	12/4/5	10/4/7	11/4/6	14/4/3	11/5/5	11/1/9	

+ obecność
0 obecność przedstawiciela
- nieobecność